HARPUT TÜRBELER

HARPUT/2010

HARPUT'TAKİ TÜRBELER 2010 YILI

	Adı	Mevkii	Tapu Sahife	Pafta	Ada	Parsel	Yüzölçümü	Maliki
	Merkez							
1	**Ahi Musa Türbesi ve Mescidi**	Esadiye Mahallesi			129	1	1.948.00 m2	Vakıflar Genel Müdürlüğü
2	**Ankuzu BabaTürbesi**	Buzluk,Gavurtaşı Mevkii						Kadastro Harici
3	**Arap Baba Türbesi ve Alaca Mescid**	Harput, Meydan Mahallesi	3509			3522	140.00 m2	Vakıflar Genel Müdürlüğü
4	**Fatih Ahmet Baba Türbesi ve Mescidi**	Su Gözü Mevkii,Fethi Ahmet				1112	240.00 m2	Fetih Ahmet Vakfı
5	**Beşikli (Hırkalı)Baba Türbesi**	Harput, Ağa Mahallesi	154		15	8	1.2209 m2	Elazığ Belediyesi
6	**İmam Efendi Türbesi**	Meteris Mezarlığı İçi						Mera
7	**Mansur Baba Türbesi**	Harput, Camii Kebir Mevkii	436-(533)		53	1	584.00 m2	Harput Belediyesi
8	**Murat Baba Türbesi**	Harput, Meydan Mahallesi		16		989	0.040 m2	Maliye Hazinesi/ Harput Belediyesi
9	**Uryan Baba Türbesi ve Mescidi**	Alaca Mescit Mahallesi				653	170.-m2	Harput Belediyesi
10	**Nadir Baba Türbesi**	Harput Hoca Mescid Mahallesi				449	78 m2	Harput Belediyesi
11	**Zahiri (Seyyit Ahmet)Baba Türbesi**	Harput, Sarahatun	400		48	9	145.00 m2	Harput Belediyesi/ Elazığ Belediyesi

1954 Elazığ Belediyesi tarafından hazırlanan İmar paftasından faydalınarak,Kadastro Müdürlüğüne bugünkü ada, pafta,parselleri tespit edilmiş ve 2010 yılı

tapu bilgileri yukarıdaki şekilde çıkarılmıştır.

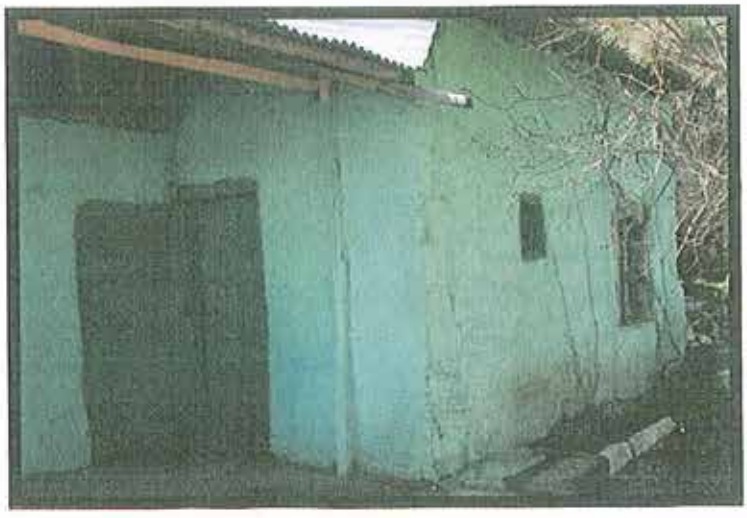
İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

RAPORU

Hazırlayanlar:
Gülsüm AYTAÇ : Müze Araştırmacısı
Tahsin ÖZTÜRK :İl Müdürü

URYAN BABA TÜRBESİ

URYAN BABA TÜRBESİ:

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları dahilinde bulunan 653 nolu parseller üzerinde 170.- m2 alan üzerinde bulunan yapı türbe ve mescit olmak üzere iki bölümden meydana gelmektedir. Yazı gereği rapor düzenlemek ve inceleme yapmak amacıyla 01.03.2010 tarihinde söz konusu alana gidilmiştir.

Yapının Yeri: Elazığ ili, Merkez, Harput Mahallesi Alaca Mescit Mahallesi sınırları içerisinde Harput'a çıkarken "Kayabaşı" tabir edilen dik kayalıklara varmadan Tilki kayalıklarının önündeki taşlık arazide sağa doğru 100 m. kadar yürüdüğünüzde tepenin Harput'a bakan yamacında yer almaktadır.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan: Harput Belediyesi

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.

Kurul Kararı:
1-Yapı GEEAYK'nın 9.04.1982 tarih ve 3562 ile TKTVYK Kurulunun 30.05.1985 tarih ve 1089 kararları ile tescil edilmiştir.
2- Diyarbakır K.V.K. Kurulunun 11.11.1999tarih ve 2268 sayılı kararı ile "Harput, Uryan baba ve Kayabaşı Mezarlığı'ndaki kültür varlığı özelliği taşıyan 7 adet mezarın tespitlerinin yapılması, bu mezarlara zarar vermeyecek şekilde hazırlanacak çevre düzeni planının kurula iletilmesi" denilmektedir.

Plan ve Mimari Özellikleri: Bugün ayakta olan Türbe moloz taştan yapılmıştır. Yanında mescit ve sıbyan mektebinin bulunduğu belirtilmektedir. Ancak bu yapılar tamamen yıkılıp yok olmuştur.

Orijanilinde, bir mağara içerisinde bulunan cesetten dolayı burası bir türbeye dönüştürülmüştür. Bu türbe yıkılarak yakın zamanda iki bölümlü türbe yanında mescit inşa edilmiştir.Üryan Baba türbe ve Mescidi tepenin eteğinde kayalığa bitişik olarak yapılmıştır.Kuzey yöne açılan türbe ve doğuya açılan mescit bir arada yapılmıştır.Moloz taştan yapılan yapının üzeri saç ile örtülüdür.

Mescit kısmı; Kuzey duvarındaki iki penceresi dışında yapının dıştan sade olduğu görülmektedir.İki bölümlü türbeye batı yönde bitişiktir.Girişi doğu yönde olan mescit kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır.3.20x4.60 m. İç ölçülerine sahip olan mescit bölümünde herhangi bir süsleme yoktur.

Türbe kısmı: Kuzey yönde bulunan kapı açıklığı ile türbenin geçiş (Hol) bölümüne girilmektedir.Küçük ölçekli, yenilenmiş kapı açıklığı ile cesedin bulunduğu bölüme geçilmektedir.Kapı üzerinde iki satırlık kitabe bulunmaktadır.

Mezarın bulunduğu bu mekan, tabii mağaranın, önünün duvarla çevrilmesi şeklinde bir düzenlendiğinden yamuk bir forma sahiptir. Burada bir sanduka bulunmaktadır.Türbe ve Mescidin üzeri düz toprak damla örtülü iken, sonradan saç ile kapatılmıştır. Mimari olarak

fazla bir özelliğe sahip değildir.Yapıda süs unsuru bulunmamaktadır.Türbe mezarın keşfinden hemen sonra (hicri 1278-Miladi 1861/1862) yılında yapılmıştır.

Çevresi : Harput'a çıkarken Kayabaşının yamaçlarında yer alan türbenin bulunduğu alan kayalarla kaplı bir geçit şeklindedir.Etrafında 19.yy ve 20.yy ait pek çok mezar ve mezar taşı bulunmaktadır.

Tarihçe ve Efsanesi : Yapı 1861-1862 yılında inşa edilmiştir. Üryan Baba, öncesi bilinmeyen, mezarı ise sonradan bir rüya ile keşfedilen meçhul bir zattır. Rüyayı gören zat söz konusu yere giderek kazma ile kazmıştır. Çukur bir buçuk metre kadar derinleşince bir delik açılır. Deliği genişletir. Ortaya bir lahit çıkar. Lahidin içerisinde bütün vaziyette çürümemiş ve bozulmamış bir cesedin bulunduğunu, yanında çok eski devirlere ait bir deste ok olduğunu ve bu okların yalnız ahşap kısımlarının çürüdüğünü, demir kısımlarının ise sapa sağlam kaldığını görür.

Cesedin üzerinde bulunan lahit, Alaca Mescit mahallesinde bir evde oturan Hacı Ali adlı bir zat tarafından ortaya çıkarılmıştır. Bu durum, Beyzade Hacı Ali Rıza Efendi'nin uzun çalışmaları sonunda tespit edilerek kapısının üzerindeki kitabeye yazılıyor. Lahidin içerisindeki hüviyetine ait bîr şey bulunamadığı için kendisine "Üryan Baba" denilir. Burası o günden beri de ziyaretgâh olur.

Kitabe : "Allahın ariflerinden ve Allah'a karşı olan muhabbet sırrının alimlerinden, cömertliği itibarıyla da Allah'ın sevdiği kullardan, İsmail'in torunu, Ömer'in oğlu hafız Muhammet, büyük şahadet rütbesini haiz olarak burada ölmüştür. Tanrı sırrını mukaddes etsin.Cesedi 1278-1861-62 de açığa çıkarılmıştır.

Sonuç :

1- 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 11. Maddesi gereği Uryan Baba türbesinde mülk sahibi olan Elazığ Belediyesi (Harput Belediyesi) tarafından bakım ve onarımının yapılması. Aczi olanların ilgili kanunun diğer maddelerinden 12. madde - 15. maddeden yararlanarak destek sağlanması.

2- Türbe ve çevresinde bilimsel kazılar yapılarak yanında bulunan mescit ve sıbyan mektebi ile türbe ortaya çıkarılarak çevresi ile birlikte koruma altına alınmalıdır.

3- Işıklandırma sistemi bulunmakta, ancak çalışmamaktadır, ışıklandırılması yapılmalıdır.

4- Yapı çok fazla nem aldığı için içerideki rutubet önlenerek, restorasyonu yapılmalıdır.

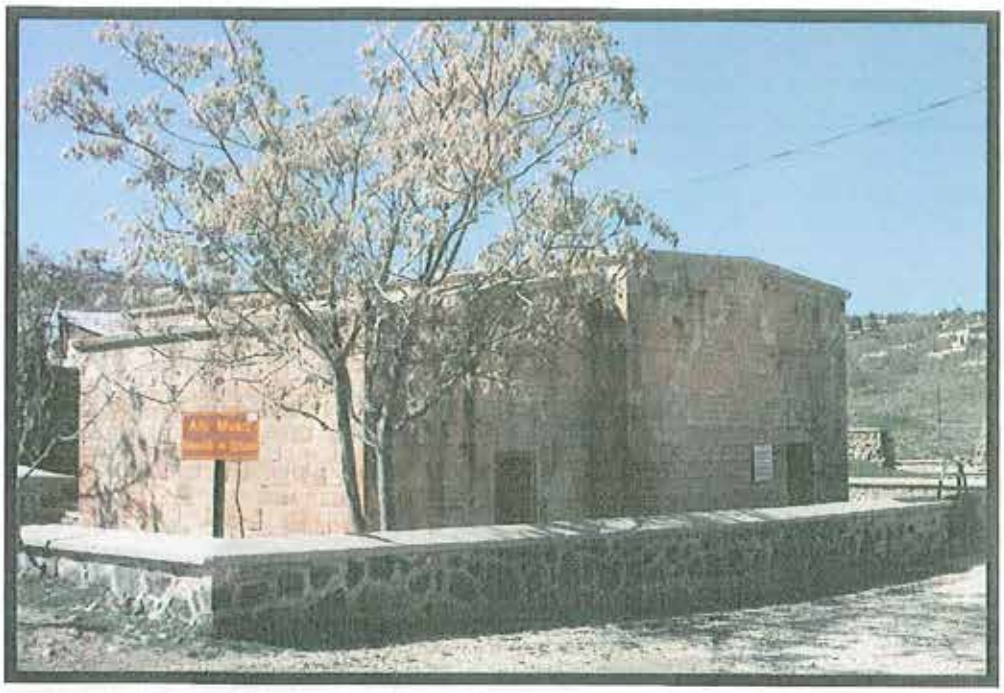
5- Yapı ve çevresi bir bütün olarak düşünülerek koruma ve çevre (peyzaj) projeleri oluşturulmalıdır.

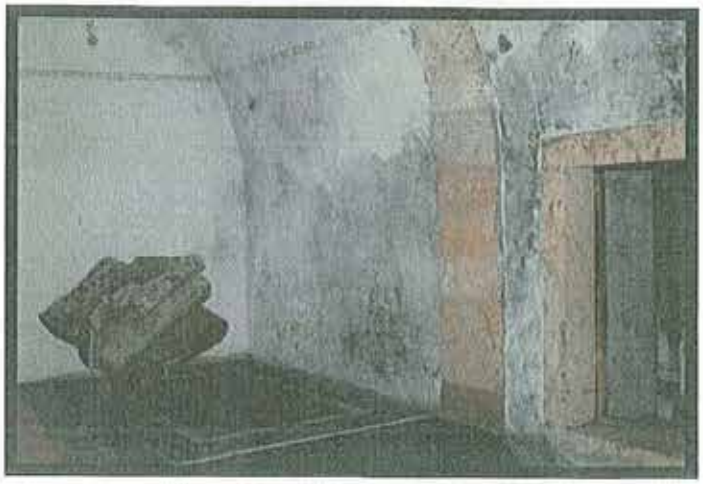
6-Yapı içerisinde bulunan (2863 Sayılı Taşınır Kültür Varlıkları içerisinde olmayan, ancak Ata-Dede yadigarı olarak saklanacaklar.) 19.yy ait taş baskı Kur'an-ı Kerimler ve yapıya hediye edilmiş değerli namazlık, şamdan, rahle, panolar, tespihler, daire-bendir (dini müzik aleti) vb. koruma altına alınarak yapının neminden kurtarılmalıdır. İçerisinde küçük bir tarih köşesi oluşturularak sergilenmelidir.

7-Yapıya ait malzemeler mülk sahibi olan Elazığ Belediyesi (Harput Belediyesi) türbedara zimmetlenmesi ve yılda bir sayımlarının yapılarak denetlenmesi gerekmektedir. Çünkü Türbeye ait bazı taşınır malzemelerin alındığı görülmüştür.

9-Yapılarda türbe içerisinde yatan zatın birden fazla ismi yazılmakta, yeni uydurma isimler eklenmektedir. Uygunsuz ve gereksiz yere asılan tabelalar karışıklıklara neden olmaktadır.Valiliğimizce kurul oluşturulmuş,tabelalarla ilgili bilgi ve belgeler düzenlenip kurulun onayına sunulacaktır.

AHİ MUSA MESCİDİ VE TÜRBESİ

AHİ MUSA TÜRBESİ VE MESCİDİ

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları dahilinde 129 ada, 1 nolu parseller üzerinde bulunan yapı türbe ve mescit olmak üzere iki bölümden meydana gelmektedir. Yazı gereği rapor düzenlemek ve inceleme yapmak amacıyla 01.03.2010 tarihinde söz konusu alana gidilmiştir.

Yapının Yeri: Elazığ ili, Merkez, Harput Mahallesi, Ahi Musa Mahallesi, Esadiye Camiinin güneyinde bulunmaktadır. Sarahatun Camiinin kuzeyinde bulunan yolun devamındadır.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan: Vakıflar Genel Müdürlüğü

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.

Kurul Kararı:
1-Yapı GEEAYK'nın 9.04.1982 tarih ve 3562 ile TKTVYK Kurulunun 30.05.1985 tarih ve 1089 kararları ile tescil edilmiştir.
2- Diyarbakır K.V.K. Kurulunun 17.05.1991 tarih ve 742 sayılı kararı ile Vakıflar Genel Müdürlüğünce restore edilmiştir.

Plan ve Mimari Özellikleri: Yapı mescit-türbe birleşimi şeklinde ise de Darülhadis, tekke olarak da kullanıldığı bilinmektedir.

Diyarbakır Koruma Kurulunun 17.05.1991tarih ve 742 sayılı kararı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilen yapının orijinalinde kaba yönü ve moloz taş ile yapılmışken düzgün kesme taş malzeme ile yenilenmiştir. Mescit- türbe bileşiminden, birbirine bitişik iki dikdörtgen mekandan meydana gelmektedir. Doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı bir mescit ve bu mekanın güney duvarının doğusuna bitişik daha küçük ölçekli bir dikdörtgen mekandan oluşmaktadır.

Mescit kısmı; Doğu- batı doğrultusunda dikdörtgen şeklindedir. Kuzey cephesinde iki pencere mevcut iken güney ve batı cephelerinde pencere bulunmamaktadır. Doğu cephesinde (Kuzey-doğu köşede) mescidin giriş kapısı bulunmaktadır. Bu kapıdan doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı mescit kısmına girilmektedir. Mescidin zemini güneydeki mekana geçit veren kapıdan itibaren taş döşelidir. Mekanın üzeri beşik tonozla örtülüdür. Tonozun içinde, kuzey-güney doğrultusunda atılmış, beyaz kesme taştan yapılmış üç adet takviye kemeri ile üç bölüm ayrılmıştır. Batı duvarının giriş ekseninde bir ve bunun güneyinde bir adet küçük ölçekli kare şeklinde niş bulunmaktadır. Kuzey duvarında ve tonoza yakın kısımda çok küçük iki pencere vardır. Güney duvarında mihrap nişi yer almakta ve güney cephenin ortasındaki kapı açıklığı ile türbe kısmına girilmektedir.

Güneybatı yönünde başka bir mekan kalıntısının izlerinin mevcudiyetinden söz edilmektedir. Ancak günümüzde herhangi bir kalıntı görülmemektedir.

Abdullah KURAN'ın 1966 yılındaki incelemelerinde yapıya bitişik güneybatı yönündeki bazı duvar kalıntılarından (Bugün doldurularak kapatılmıştır.) yapının daha büyük

bir medrese olduğu, sonradan küçük bir eğitim binası haline getirilmiş olabilir. Şeklinde bilgiye yer verilmiştir.

Ferhan Memişoğlu'nun planında ise bugünkü mevcut şekli ile aynıdır.

Ahi Musa'nın ölümünden evvel mescidin kıble tarafındaki duvar arasında bulunan mahalleye gömülmeyi vasiyet ettiği söyleniyorsa da bugün hiçbir mezar izi yoktur. Mescidin güney duvarında harap olan mihrap nişinin kavsarası iri mukarnaslarla dolu olduğu ifade edilmektedir.

Türbe kısmı: Mescit-Türbe bileşimi şeklinde yapının mescidin güney cephesinin ortasındaki kapı açıklığı ile türbe kısmına girilmektedir. Mescit kısmının güney duvarına bitişik, doğu batı doğrultusunda, mescidin yaklaşık yarısı genişliğinde dikdörtgen planlıdır. Doğu cephedeki pencere açıklığı dışındaki cepheleri sağır tutulmuştur. Bu mekandan doğu-batı doğrultusunda beşik tonoz örtülüdür. Mekanın ortasında sanduka bulunmaktadır. Araştırmacılar yapıya bitişik farklı yapılardan söz etmekte iseler de yapılan restorasyonlarla üzeri örtüldüğü için etrafında yapılacak kapsamlı bilimsel Araştırma ve kazılarla orijinal şekli ortaya çıkarılarak onarılmalıdır. Bugün Ahi Musa'ya ait olduğu söylenen türbe de mevcut değildir. Yapının güneydoğu köşesinde yer alan türbe bölümünde yatanlardan uzun olanının Ahi Musa Hervi (Herdi)'ye ait olduğu,diğerinin bu zattan sonra gelen aynı sülaleden "Esseyyid Hasan"a , üçüncüsünün de yeğeni "Seyid Ahmed"e ait olduğu söylenmektedir.

Yapıda süs unsuru ve kitabe bulunmamaktadır.

Çevresi : Harput'a Esadiye – Ahi Musa Mahallesinde yer alan yapının etrafı istinat duvarı ile sınırlandırılmıştır.Yapının güneydoğu yönünde istinat duvarı kenarında bir ağaç bulunmaktadır.Binan etrafı kaldırım taşları şeklinde döşenmiş fakat bu taşların altından drenaj kanalları bulunup bulunmadığı belli değildir. Bu yüzden yapı içerisinde çok fazla nem oluşmuştur. Duvarlar tamamen nem içerisindedir. Yapıya ait diğer bölümlerin çevresinde yapılacak kazılarla ortaya çıkarılması gerekmektedir.Yapının orijanilinde moloz taş ile inşa edilmesine karşılık düzgün keme taşlarla yapının kaplanması duvarların görüntü olarak güzel olmasını sağlamasına rağmen nemi içeride hapsetmektedir.Yapıya nefes aldırmamaktadır.Konunun araştırılması gerekmektedir.

Tarihçe : Bölgeyi ziyaret ederek bilgi veren seyyahların yapı hakkında bilgi verdikleri görülmektedir.Kesin yapım tarihi bilinmemektedir.daha önce mevcut olan fakat bulunamayan kitabesine göre yapı H.605/M.1185 yılında inşa edildiği ifade edilmiştir.
Abdullah KURAN kesin bir tarih vermemekle birlikte XII. Yy. ait erken bir bina olması akla geliyor şeklinde fikir belirtmektedir.391 Nolu Harput Şer'iyye Sicilinde, 1103-1691/92, 1133-1720/21 imam olarak yapılan atamaya ilişkin belge bulunmaktadır.

Ahi Musa mescidini Musa Hervi namında biri yaptırmıştır. Kendisi "Emir'üş Şehr-i Harput namıyla anılan meşhur bir mücahit ve fatih'in neslinden gelmiştir" şeklinde İshak Sunguroğlun'da bilgi verilmektedir. Ahi Musa Hervi (Herdi) olarak bilinen kişinin Ahilik tarihinde dikkat çeken kişilerden olduğu belirtilmektedir. Mescide ait vakıf mevcut değildir.1523 tarihli Tahrir defterinde zikredilmektedir. Yapıdan mescid-zaviye olarak bahsedilerek bugün mevcut olmayan kitabeye dayandırılarak 1185 yılına tarihlendirildiği görülmektedir. Benzer yapı örneklerine bakılarak, mescid-türbe olarak düzenlenen yapıların XIII. Yy. yoğunlaştığı dikkate alınarak Ahi Musa Mescit ve Türbesinin de aynı tarihlerde yapılmış olması kuvvetle muhtemeldir.

Sonuç :

1- Yapı çok fazla nem aldığı için içerideki rutubet en kısa zamanda önlenmelidir. Bunun için; Mülk sahibi olan Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından bakım ve onarımının yapılması.

2- Işıklandırma sistemi tekrar gözden geçirilmelidir.Işıklandırılması sağlanmalıdır.

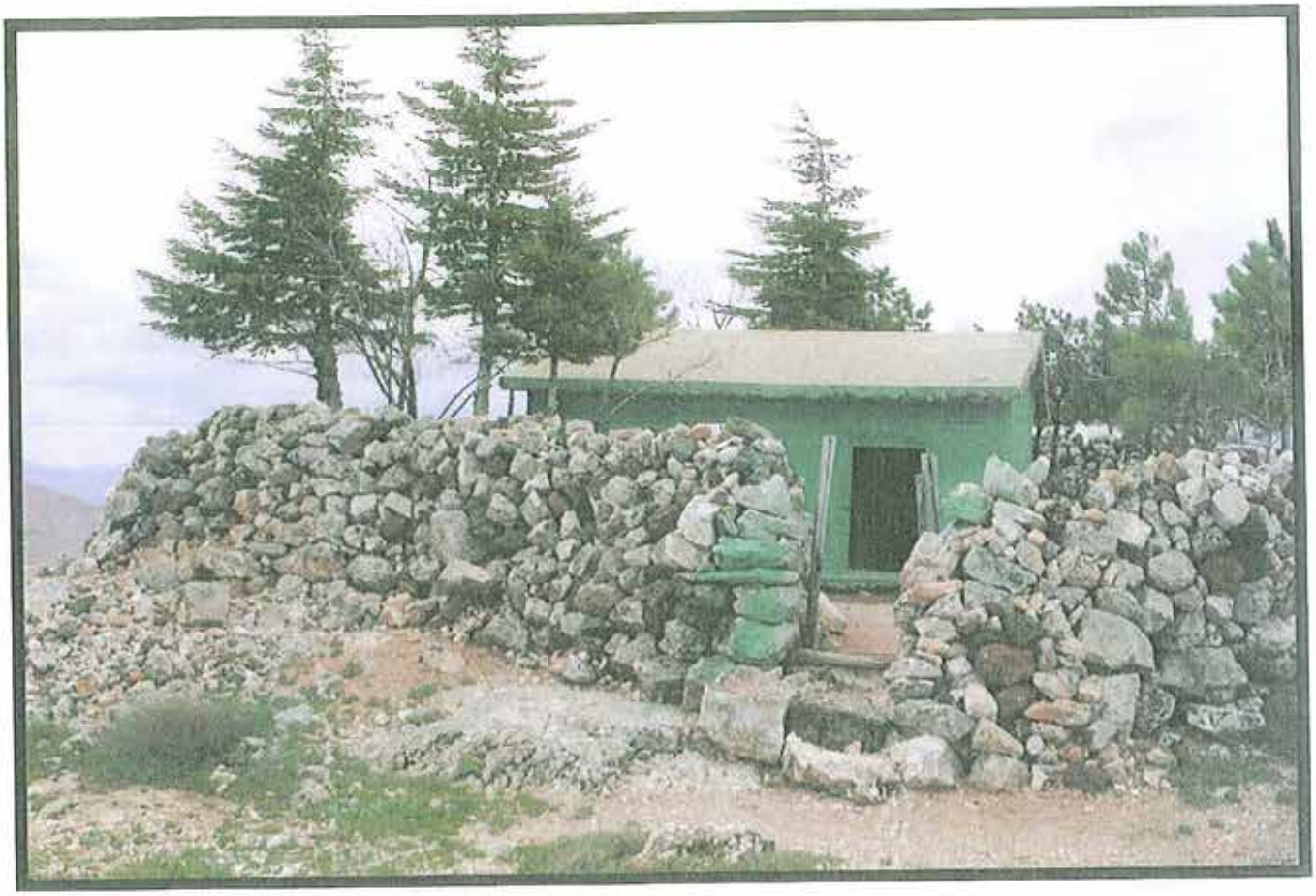
3- Binan etrafı kaldırım taşları şeklinde döşenmiş fakat bu taşların altından drenaj kanalları bulunup bulunmadığı belli değildir. Bu yüzden yapı içerisine nem almaktadır.Drenaj kanallarının oluşturulması.

4- Yapı ve çevresi bir bütün olarak düşünülerek koruma ve çevre (peyzaj) projeleri oluşturulmalıdır.

5- Yapı içerisinde bulunan (2863 Sayılı Taşınır Kültür Varlıkları içerisinde olmayan, ancak Ata-Dede yadigarı olarak saklanacaklar.) 19.yy ait taş baskı Kur'an-ı Kerimler ve yapıya hediye edilmiş değerli namazlık, şamdan, rahle, panolar, tespihler, daire-bendir (dini müzik aleti) vb. koruma altına alınarak yapının neminden kurtarılmalıdır. İçerisinde küçük bir tarih köşesi oluşturularak sergilenmelidir.

6-Yapıya ait malzemeler mülk sahibi olan Malatya Vakıflar Bölge Müdürlüğünce türbedara zimmetlenmesi ve yılda bir sayımlarının yapılarak denetlenmesi gerekmektedir. Çünkü Türbeye ait bazı taşınır malzemelerin alındığı görülmüştür.

ANKUZU BABA TÜRBESİ

ANKUZU BABA TÜRBESİ

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları dahilinde, Harput'un doğusunda kendi adıyla anılan,ve kuzeydoğusundaki buzluk kayalıkları(Gavur Taşı) denilen, Ankuzu Kayalığının tam tepesindedir. Kayalarla kaplı olan bu tepe Harput çevresinin en yüksek yeridir. Türbeye yürüyerek ulaşmak mümkündür. "Ankuzu" veya "Eykuzu" baba Türbesi olarak anılmaktadır.

Yapının Yeri: Elazığ ili, Merkez, Harput Mahallesinin 7-8 km. doğusunda kendi adıyla anılan kayalıklarda yer almaktadır.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan:

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.

Kurul Kararı:
Yapı TKTVYK Kurulunun 30.05.1985 tarih ve 1089 kararları ile tescil edilmiştir.

Plan ve Mimari Özellikleri: Türbe duvarında moloz taş kullanılmıştır.Çift meyilli beton çatısı yakın zamanlarda yapılmıştır.3,20x4,30 m. Ebadında bir dikdörtgen plana sahiptir.Duvar kalınlığı 0,60 m.dir.Türbeye kuzeybatı köşede bulunan ahşap kapıdan girilir. İçeride 1,65 m. Boyunda 0,55 m. Eninde bir adet ahşap sanduka yer alır. Batı duvarında mum ve kandil koymak için bir çıkıntı taş vardır.Türbenin batısında ve güneyinde yıkılmış, Zenteriçli Rıza beyin babası Saraylı Mustafa Ağa tarafından yapılmış zaviyenin kalıntılarının bulunduğu belirtilmektedir.

Yapıda süs unsuru ve kitabe yoktur.

Çevresi : Kayalıklar üzerinde inşa edilmiş türbe binasının etrafı moloz taşlarla bir istinat duvarı oluşturulmuştur.bahçe alanında çam ağaçları bulunmaktadır.

Tarihçe : Türbenin ilk yapım tarihi belli değildir. Ankuzu Babanın hayatı hakkında rivayetler mevcuttur. Onun VIII. ve IX. Yüzyıllarda Arap-Bizans mücadeleleri sırasında bölgenin fethi için savaştığı tahmin olunmaktadır. Hakkındaki destani anlatımlara bakılarak tarihini 8. ve 9. yüzyıllardaki Bizanslılarla Müslümanlar arasındaki muharebelere kadar götürmek lazımdır gibi görüşler bulunmaktadır.

Evliya Çelebi, "Ankuzu Baba tekkesi mihman hane-i fukaradır (fakirler yeridir.)" der.

XVI. yy. ise Ankuzu Baba zaviyesi vakfından sadece 1523 tarihli Tahrir defterinde bahsedildiği belirtilmektedir.

H. 1298 (M.1880) tarihli bir Mamürat'ül-Aziz salnamesinde bu türbe hakkında "Müşarün-ileyh merkez-i vilayete iki saat mesafede ve şark tarafında olan ve ahcar-ı kebireden mamul olmuş gibi yek pare heyetinde görünen bir cebel-i ali zirvesinde türbesinde medfundur." Şeklinde bilgi verilmiştir.

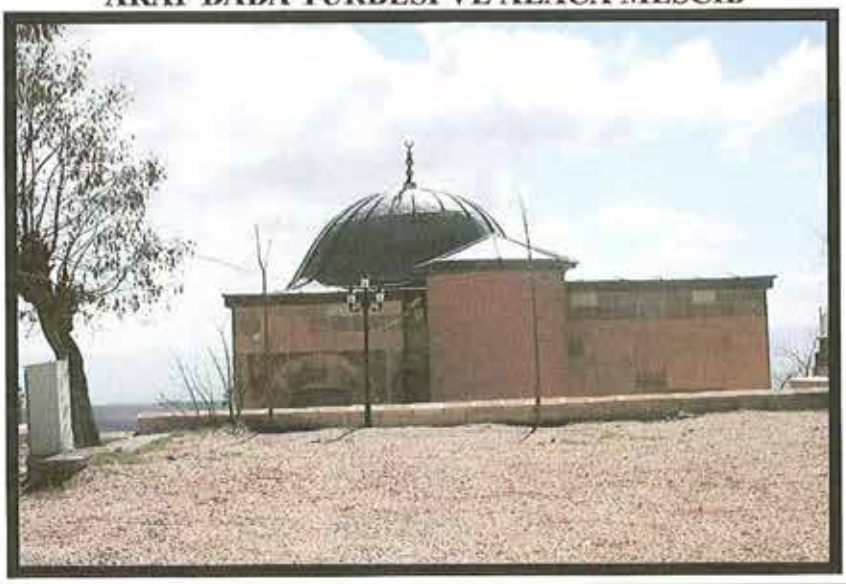
362 numaralı, 1082- 1672/72, 1083-1672/73 tarihli Harput Şer'iyye Sicilinde, türbeye Seyyid Mehmet'in türbedar tayin edilmesinden bahsedilmektedir.

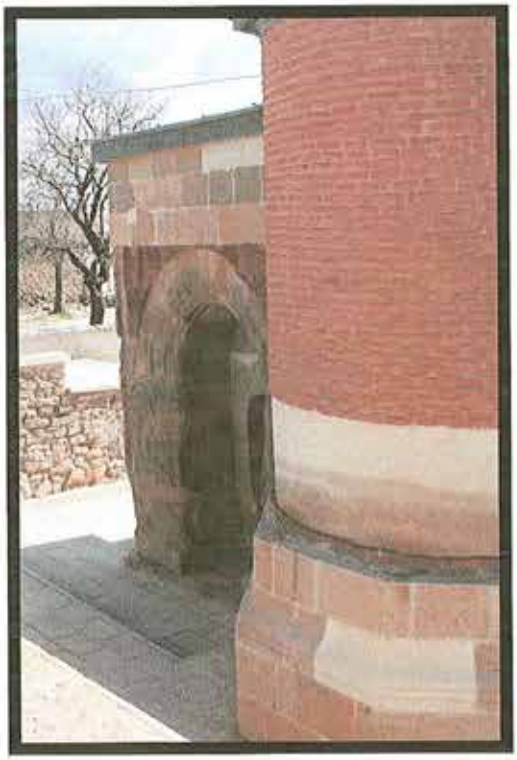
III. Murat devrine ait bir tapu defterinde yapıdan "eykuzu baba" şeklinde, bir diğer
1115- 1703/4 tarihli belgede ise "aynül Kuzat zaviyesi" olarak söz edildiği belirtilmektedir.
1970'li yılların sonlarında yapı tamamen yenilenmiş, bugünkü halini almıştır.

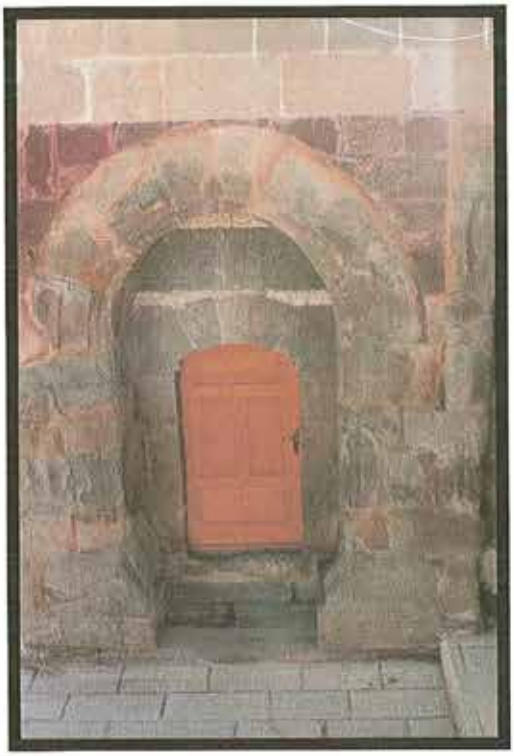
Sonuç :

1- 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 11. ve 15. Maddeleri gereği türbelerdeki mülk sahiplerinin belirlenmesi aczi olanların ise kamulaştırılması gerekmektedir.
2- Yapı ile ilgili varsa Vakıflar Bölge Müdürlüğündeki bilgi ve belgelerinin çıkarılarak incelenmesi gerekmektedir.
3- Yapı ve çevresi bir bütün olarak düşünülerek koruma ve çevre (peyzaj) projeleri oluşturulmalıdır.
4- Yapı içerisinde bulunan (2863 Sayılı Taşınır Kültür Varlıkları içerisinde olmayan, ancak Ata-Dede yadigarı olarak saklanacaklar.) 19.yy ait taş baskı Kur'an-ı Kerimler ve yapıya hediye edilmiş değerli namazlık, şamdan, rahle, panolar, tespihler, daire-bendir (dini müzik aleti) vb. koruma altına alınarak yapının neminden kurtarılmalıdır. İçerisinde küçük bir tarih köşesi oluşturularak sergilenmelidir.
5-Yapıya ait malzemeler mülk sahibi olan Kurum, kuruluş,vakıf ve özel mülk sahiplerince türbedara zimmetlenmesi ve yılda bir sayımlarının yapılarak denetlenmesi gerekmektedir. Çünkü Türbeye ait bazı taşınır malzemelerin alındığı görülmüştür

ARAP BABA TÜRBESİ VE ALACA MESCİD

4-ARAP BABA TÜRBESİ VE ALACALI MESCİT

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları dahilinde 3509 sahife,3522 nolu parseller üzerinde 140.00 m2 alan üzerinde bulunan yapı türbe ve mescit olmak üzere iki bölümden meydana gelmektedir. Yazı gereği rapor düzenlemek ve inceleme yapmak amacıyla 01.03.2010 tarihinde söz konusu alana gidilmiştir.

Yapının Yeri: Kurşunlu Caminin doğusunda, Sarahatun Camii ve Cimşit Bey Hamamı yolu, Yakut Sokak üzerinde sağda, çıkmaz sokağın içinde Elazığ ovasına bakan yamaç (sarp kayalığın) üzerindedir.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan: Vakıflar Genel Müdürlüğü

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.

Kurul Kararı:
1-Yapı GEEAYK'nın 9.04.1982 tarih ve 3562 ile TKTVYK Kurulunun 30.05.1985 tarih ve 1089 kararları ile tescil edilmiştir.
2- Diyarbakır K.V.K. Kurulunun 21.09.2006 tarih ve 799 sayılı kararı ile Vakıflar Genel Müdürlüğünce restore edilmiştir.

Plan ve Mimari Özellikleri: Yapının eski fotoğraflarında doğusunda yapıya sonradan eklenen günümüzde mevcut olmayan bir kısım bulunduğu belirtilmektedir.

Yapı; kare planlı, taç kapılı minareli, üzeri kubbe ile örtülü mescit ve iki katlı olarak düzenlenen, alt katı mumyalık=hazire bölümü tonoz ile örtülüdür. Yapıya türbe ve mescit bölümlerine ayrı ayrı kapılardan girilmektedir. Mescit girişi kuzeydendir. Mumyalık= hazire (Cenaze) odasına giriş ise güney yönde ve oldukça alçaktır. Yapının duvarlarında gri renkte iri taşlar kullanılmıştır. Ancak yapılan restorasyonlarla diş yüzleri beyaz kesme taş ile kaplanmıştır.

Yapının doğu cephesinde bir pencere açıklığı ve zemin kata kademeli bir iniş bulunmaktadır. Güney cephesinde cenazeliğin bulunduğu bölümde 3 adet pencere vardır.Batı cephesi sağır tutulmuştur.Yapının kuzey cephesinde minaresi ve taç kapısı yer almaktadır.

Mescit: Kuzeydeki giriş (Taç kapı) iç içe iki kemerlidir. Dışta at nalı, içte basık kemer ve kapı vardır. Mescide kuzey kenarının doğu köşesine yakın açılmış olan 1,05 m. Yüksekliğindeki dışta sivri, içte basık kemerlere sahip bir kapıdan girilir. İçteki basık kemerli alınlıkta altı satır halinde inşa kitabesi yer almaktadır. Ayrıca kuzey duvarında da bir pencere yer alır.

Yapının üst katında, kuzey kenarının doğu köşesine yakın açılmış olan bir kapıdan girilen Mescit bölümü kare planlıdır. Üzeri tek kubbe ile örtülmüştür. Kubbeye geçiş Türk üçgenleriyle (**pandantif:** kubbeye geçiş elemanı) sağlanmıştır. Mescidin kubbesi, mihrap çevresi ve kemeri üzerinde çini süslemeler bulunmaktadır.

Mescidin iç mekanı 5.70 x 5.70m.ebatlarındadır. Mihrabın doğusunda ve batısında eş genişlikte iki pencere açıklığı bulunmaktadır. Mescidin kuzey batısındaki kapıdan Selçuklular döneminde Darül-hadis, Darül-hattat olarak kullanılan bölüme geçilmektedir. Üzeri Tonoz ile örtülüdür. Bu bölüm cenazeliğin üzerindedir. Ayrıca buraya açılan birde pencere vardır. Kuzeybatı köşede ise minarenin giriş kapısı bulunmaktadır. Mescidin üst örtüsünü oluşturan kubbenin tam ortasında 13. yy. Selçuklu firuze ve patlıcan moru (Türkuaz-siyah) çini mozaikler vardır. Mihrap üzerinde mazgal siperler yer almıştır.

Mihrabı da 13. yy. Selçuklu firuze ve patlıcan moru (Türkuaz-siyah) çini mozaiklerle süslüdür. Mihrabın üst kısmı bir taç görünümünde uçları sivri olup beş adet çıkıntı dikkati çeker. Günümüzde mevcut olmayan taç süslemeleri üzeri, orijinalinde çini mozaiklerle süslü idi. Siperlerin üzeri mozaik çini dekorlu ve alternatif olarak değişik desenler bulunduğu eski fotoğraflarında görülmektedir. Arap Baba Mescidinin mihrap süslemesinde dikdörtgen ve kare formlu çini mozaiklerin atlamalı ya da diyagonal bir hat üzerinde yerleştirilmesiyle ortaya çıkan kompozisyon mevcuttur. Taç şeklindeki tepelikte üçü tam, iki uçtaki yarım süsleme vardır.(Kayseri Kölük Camii, Develi, Seyid Şerif Türbesi, Ermenek, Sipas Camii, Balat İlyas Bey Camii ile süsleme açısından benzer özellikler gösterir)

Mihrabın boyutu kubbe geçişlerine kadar uzanmaktadır. Mihrap nişi iki sivri kemerle çevrelenmektedir. Bu iki kemer zemine kadar devam etmektedir. Mihrap nişi köşeli olarak düzenlenmiştir. Mihrap süslemelerinde bitkisel kompozisyonlarda palmet ve kıvrım dalları şekillerine uygun olarak, geometrik kompozisyonlarda ise küçük geometrik şekillere geçilmiştir. Firuze ve manganez moru çiniler kullanılmıştır.

Türbe : Arap Baba Türbesi mescid'in zemin bölümünü teşkil etmektedir. Mescid ve türbe bir bütün olarak inşa edilmiştir. Türbenin Türbe bölümünde bugün halk arasında "Arap Baba" olarak bilinen bir zata ait ceset bulunmaktadır. Mescidin güneybatı köşesine daha yakın olan 1m. Yüksekliğindeki basık atkılı kapıdan girilen türbe bölümü beşik tonozla örtülüdür. Bugün içinde yapıldığı döneme ait sandukası bulunmamaktadır. Türbe bölümü hiçbir süs unsuru ihtiva etmez. Burası hem farklı üst örtü sistemi ve içerisindeki cesedin ise mumyalanması Anadolu Selçuklu türbelerinin çoğundan ayrılır.(Orta Asya Mumyalama geleneğinin Anadolu'da devamını teşkil ettiği bazı araştırmacılar tarafından söylenmektedir.)

Minaresi : Mescit'in kuzeydoğu cephesindeki taç kapının batısında bulunan minaresinin kaide kısmı beşgen şeklinde dışarıya taşkın yapılmıştır.Burada kullanılan taşlar zamanla aşınmaya yüz tutmuştur.Minareye giriş içeriden olup mescidin kuzeyindeki kapıdan sağlanmaktadır.Minareye basık kemerli bir kapıdan çıkılır.

Kaidesi sekizgen gövdesi silindirik olan minarenin gövdesine geçişte üçgenler kullanılmıştır. Kaide kısmı taş olup, gövde kısmı tuğlalarla örülmüştür. Kaideden gödeye geçiş bölümündeki kalın bir kuşak halinde gövdeyi kuşatan süsleme şeridinde çini mozaik kalıntıları görülür. Minarenin üst kısmı tamamen yıkılmıştır. Minare şerefesi yıkıldığından üzeri korunmak amacıyla beton ile koruma altına alınmıştır.

Çevresi : Dış surlar üzerinde inşa edilen Arap Baba Türbesi 1950'li yıllarda da sarp kayalıklar üzerinde inşa edilmiş Arap Baba Türbesi ve Mescidi arkada kırk ayakçah diye tabir edilen bir alana inşa edilmiştir. 2006 yılında yapılan restorasyonlarla bazı özelliklerini yitirmiş olmasına rağmen çehresi en düzenli olarak Harput'ta günümüze kadar gelen yapılardan biridir. Çevre ışıklandırması mevcuttur. Bulunduğu alandan Elazığ ve kayabaşı görülmekte olup harika bir manzaraya sahiptir.

Tarihçe : Arap Baba türbesi ve mescidi birlikte planlanıp inşa edilmiştir.Mescit giriş kapısı üzerindeki kemer boşluğunda yer alan kitabeye göre, yapının H.678 M. 1279-1280 yılında yapıldığı anlaşılmaktadır.

1518, 1523, 1566 tarihli Tahrirlerde bugün Arap Baba Türbesi olarak bilinen, Alaca Mescitten bahsedilmektedir.1518'de Alaca Mescit Vakfı Geliri ve harcamaları ile ilgili kayıtlar bulunmaktadır.

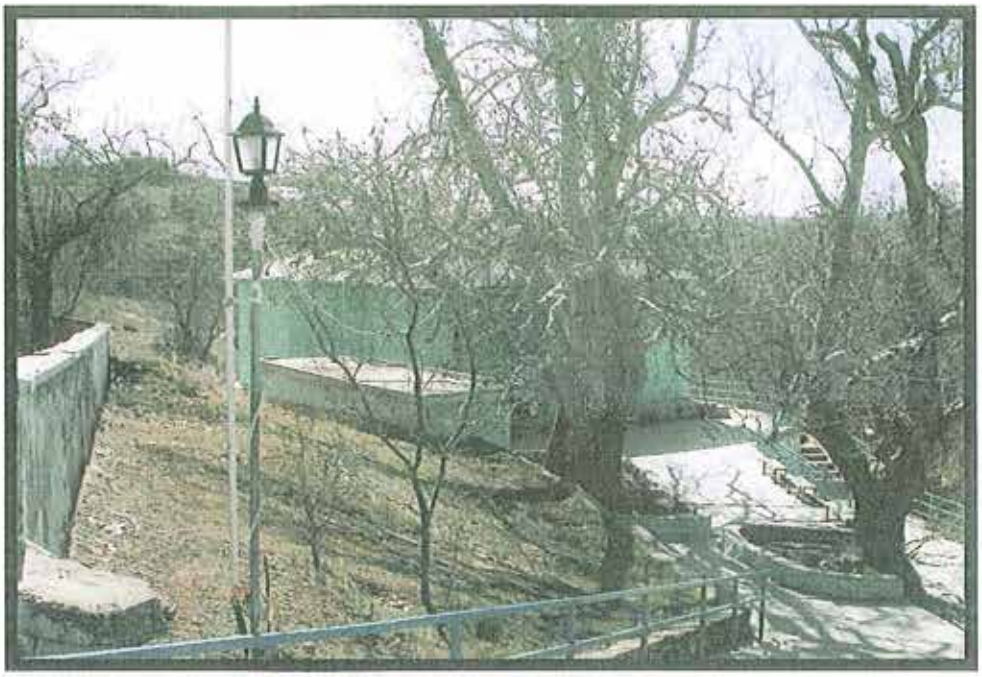
Kitabesi :

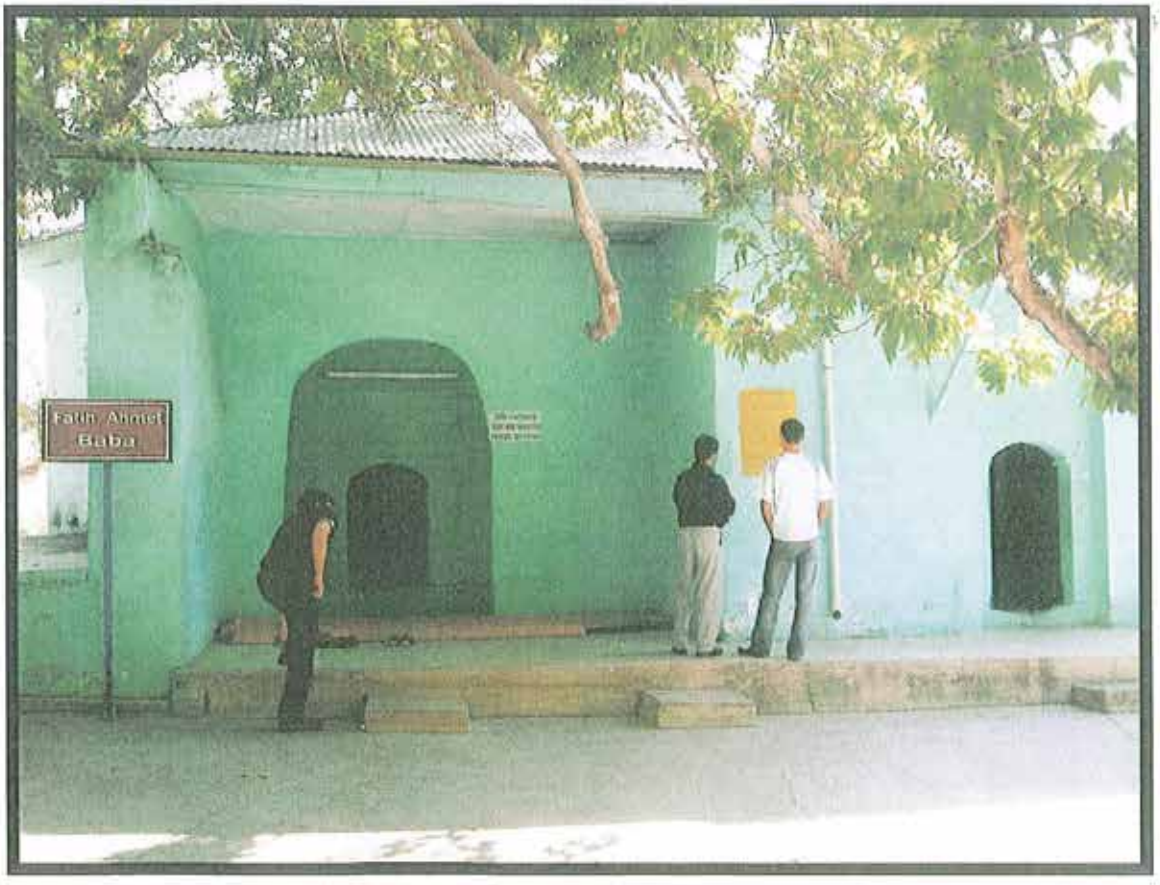
"Allahın mescitlerini, ancak Allaha ve ahiret gününe inanan, namazlarını kılan, zekatlarını veren ve Allahdan başkasından korkmayan kimseler yapar ve imar ederler, umarım ki, bunlar doğru yolu bulmuş ve hidayete ermiş kimselerdir. Bu metin ve ali bina, Selçuk Sultanlarından din ve dünyası ma'mur ve abadan olan büyük Sultan Kılıç Arslan'ın oğlu Keyhüsrevin zamanında ve onun istek ve emirleriyle, Şaban'ın torunu ve Arabi Şahin oğlu Sahibül-ataya vel'İhsan olan Cenab-ı Hakkın rahmetini rica eden Yusuf tarafından hicretin altıyüzyetmişsekizinci yılı yapılmıştır." Yazılıdır.

Sonuç :

1-Günümüze en sağlam gelebilen yapılardan biridir.
3-Cenevre'de yakalanan mozaikleri yerine monte edilmelidir.
4-Yapı mescit olarak da kullanıma açılmalıdır.

FATİH AHMET BABA TÜRBESİVE MESCİDİ

FATİH AHMET BABA TÜRBESİ (Şeyh-i Kainat Mescidi/Zaviyesi ve Türbesi)

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları dahilinde 1112 parseller üzerinde 240.00 m2 alanda bulunan yapı türbe ve mescit olmak üzere iki bölümden meydana gelmektedir. Yazı gereği rapor düzenlemek ve inceleme yapmak amacıyla 01.03.2010 tarihinde söz konusu alana gidilmiştir.

Yapının Yeri: Elazığ ili, Merkez, Harput Mahallesinin 1-1,5 km. mesafede, doğusunda Göllü Bağlarına (Karataş ve Serince köylerine) giden yolun sağındadır. Yapı, Fetih/Fatih Ahmet Baba Türbesi ve Mescidi ve Şeyh-i Kainat Mescit ve Türbesi olarak anılmaktadır.
Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan: Fetih Ahmet Baba Vakfı

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.
Kurul Kararı:
Yapı GEEAYK'nın 09.04.1982 tarih ve A3562 kararları ile tescil edilmiştir.

Plan ve Mimari Özellikleri: Yapı kuzey- güney doğrultusunda dikdörtgen bir mescit/zaviye mekanı ile bu mekanın batı duvarına bitişik, türbeden oluşmaktadır. Zaviye (Mescit) doğu ve batı eksendeki duvar payelerine oturan kemerle, mihraba paralel iki bölüm olarak düzenlenmiştir.

Mescit : Türbenin doğusunda yer almaktadır. Mescit kısmının doğu duvarında iki penceresi mevcuttur. Güney duvarı sağır tutulmuştur.Batı cephesi türbeye bitişiktir.Mescit'in giriş kapısı kuzey cephe ortasındandır.kapı basık kemer içine alınmıştır.Basık kemerin dışında sivri bir kemer vardır.Burada beyaz kesme taş kullanılmıştır.

Mescit olarak kullanılan, dıştan 6.00x7.00 m. Ebadındaki dikdörtgene yakın planlı harim bölümü, doğu ve batı eksenindeki duvar payelerine oturan kemerle ikiye ayrılmış olup, her iki bölüm batıda eksenlerinde birer pencere açıklığı ile aydınlatılmıştır. Doğu duvarının kuzeyindeki bölümde kare bir niş bulunmaktadır. Güney duvarda yarım yuvarlak bir mihrap bulunur.Mescit ve türbenin üzeri son restorasyon sırasında betonla sıvanmış sonradan ziftlenmiştir.Mescidin solundaki mekan 1959'dan sonra yıkılmıştır.

Türbe : Türbenin batı ve kuzeybatı cephesi mescit ile bitişiktir.Sekizgen yapı, taştan inşa edilmiş olup sade ve basit durumdadır.Üzeri saç kaplı kırma çatı ile örtülüdür.sadece alt katıyla günümüze ulaştığı kabul edilen türbenin güney-doğu köşesinde bir mazgal penceresi görülmektedir.Kuzey cephedekibasık kemerli küçük ölçekli bir kapı ile türbe bölümüne girilmektedir.

Türbe; her kenarı 2.90 m. Olan sekizgen, taştan sade ve basit bir yapı görünümündedir. Önünde tek meyilli ahşap çatı ile örtülü bir sundurma türbeden sonra yapılmıştır. Sundurmadan 1m. Yüksekliğindeki basık kemerli kapıdan türbeye girilmektedir. Basık kemerli kapısı, iç mekanın yeterli yüksekliğe sahip bulunmaması ve güneydoğu kenarında küçük mazgal pencere, ahşap sandukanın bu mekanda bulunması burasının cenazelik katı olduğunu göstermektedir. Sekiz kenarlı bu mekan içten basık bir kubbe ile dıştan düz çatı ile örtülüdür.Türbenin iç kısmında taş ve tuğla müştereken kullanılmıştır.Basık kubbe tuğla ile örülmüşken, dış duvarlar muntazam kesme taşla kaplanmıştır.

Sanduka :Türbenin içinde bir ahşap sanduka yer almaktadır.Ön yüzünde ortadan madalyon şeklinde iç içe girmiş iki yıldız, sağında ve solunda ikişer pano içinde küfi yazı

dekoru bulunmaktadır.Yan yüzdeki yazı panoları alt kısmı 1940 yılında zemine düşen çini karoların aşağısında kalmıştır.Türbenin güneydoğu duvarında hava deliği vardır.Türbenin üzeri içiten kubbe ile dıştan düz toprak damla örtülüdür.Dikdörtgen prizma şeklindeki sandukanın kuzeye bakan yüzü yazı ve yıldız motifleri ile süslüdür.Bu yüzün ortasında, daire içine alınmış ve merkezdeki on köşeli yıldızın etrafında birbirini kesen beş köşeli iki yıldızın husule getirdiği on köşeli bir yıldız motifi bulunmaktadır. Sandukası günümüze ulaşan ender örneklerden biridir.Sanduka üzerinde kitabenin bulunması ise bir başka önemli özelliğidir.

Sanduka kitabesi : "Ariflerin seyidi, şeyhül-kainat, veliyullah 713- Cenaziel Ahire'nin beşinci Cuma günü Eylül/Ekim 1313/14 ölmüştür."yazılıdır.Buradan fatih Ahmet'in 1313/14 yılında öldüğü öğrenilmektedir.Kitabenin bir bölümü eksiktir.Bugün bulunamayan sandukanın kapağında ,kitabenin eksik kısmı bulunmaktaydı.İshak Sunguroğlu, türbe hakkında 1298-1880/81, 1301-1883/84 tarihli salnamelerdeki kayıtlardan (Nereden aldığı bilinmeyen kitabeden) bahsetmektedir.**"Kainatın şeyhi, ariflerin afendisi, Tanrının velisi, büyük Fatih Ahmet Herberdi(Harputi) 713 hicri yılı, Cemaziel Ahire'nin beşinci Cuma günü ölmüştür"** yazılıdır.

Çevresi : Kayalıklar arasında küçük bir vadi görünümündeki alanda Fatih Ahmet Baba türbesi yer almaktadır. Vadinin ortasından akan su kaynağı olduğundan çeşme ve havuzlar çevreye hayat vermektedir. Bu ise etrafa bir mesire görünümü kazandırmaktadır. Ziyaretgah olmasından dolayı adakların kesildiği ve aynı zamanda hayrın dağıtılıp, piknik yapılan bir alandır. Türbenin doğu yönünde bir mezarlık bulunmaktadır. Türbe ve mescidin bahçesinde tescilli asırlık çınarlar ayrı bir güzellik katmaktadır.

Tarihçe : Yapım tarihi kesin belli değildir. 713-1313/14 tarihleri tahmin edilmektedir. Fatih Ahmet Babanın da şahsiyeti VIII. ve IX. Yüzyıllarda Arap-Bizans mücadelelerine dayandırılmaktadır.Türbe içerisindeki sandukanın batı yanında, sağda ve solda dikdörtgen çerçeve içine yazılmış kitabesi bulunmaktadır.

Evliya Çelebi "Kaleden dışarı (Feth-i Baba Tekkesi) ulu asitandır" diye bahsetmektedir.

1518 tarihinde bahsedilmeyen yapıdan, ilk defa 1523 tarihinde zaviye vakfı gelirlerinden behsedilmiştir.

Vakıf kaydı bulunmakla birlikte, vakfiyesi günümüze ulaşmamıştır.1302 tarihli Mamuratü'l AzizSalnamesinde türbeden "Nefs-kasabaya bir çeyrek mesafede ve bir mevkii refi ve latifde Azize-i kiramdan Şeyhül-kainat vasfiyle maruf olan Fatih Ahmet hazretlerinin merkad-i mübarekleri mevcuttur.Üzerinde bir kubbe ve yanında bir mescid-i sağir vardır.şeklinde bahsedilmektedir.Yapıdan H.1298-M.1880/81 tarihli salnamede de benzer şekilde söz edilmektedir.

Adına türbe yapılan zatın bir şeyh, veli olduğu ve H.713-M.1313/14 tarihlerinde vefat ettiği öğrenilmektedir.Türbenin Fatih Ahmet Babanın vefat ettiği yıllarda yaptırılmış olması muhtemeldir görüşü isabetli görülmektedir.Türbe ile tekke yakın tarihlerde yapılmış olmalıdır.

Sonuç :

1-Günümüze en sağlam gelebilen yapılardan biridir.

2-Dış yüzündeki yeşil boyaları temizlenip orijinal görünümüne kavuşturulmalıdır.

3-Yapı ile çağdaş olduğu söylenen sanduka, yapıya ait taş baskı Kur-an'ı Kerimler, halı, seccade rahle, tespih, pano vb. bir camekan içerisinde tarihi köşe oluşturularak sergilenmelidir.

4-Yapı çok fazla nem aldığı için içerideki rutubet en kısa zamanda önlenmelidir. Bunun için; Mülk sahibi olan Fetih Ahmet Vakfı tarafından bakım ve onarımının yapılması.

NADİR BABA TÜRBESİ

NADİR (NAZAR) BABA MESCİD VE TÜRBESİ :

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları dahilinde bulunan 449 nolu parsel üzerinde 78.- m2 alan olarak bilinmemektedir. Tescilli olmayan yapı türbe ve mescit olmak üzere iki bölümden meydana gelmektedir. Yazı gereği rapor düzenlemek ve inceleme yapmak amacıyla 01.03.2010 tarihinde söz konusu alana gidilmiştir.

Yapının Yeri: Elazığ ili, Merkez, Harput Mahallesi sınırları içerisinde SaraHatun ve Cimşit Bey Mahallesinde, Arap babaya giden yolun sol tarafındadır.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan: Harput Belediyesi (Elazığ Belediyesi)

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.

Plan ve Mimari Özellikleri: 1970' li yılların sonlarında onarılmıştır.. Mevcut yapının kayalığın üzerine, zeminin düzeltilerek inşa edildiği görülmektedir. Yapının iki bölümden oluşan dikdörtgen planlı olduğu, duvarlarının güney cephesi dışında betonla kaplandığı, üzerinin sac ile örtüldüğü görülmektedir. Güney cephe duvarının moloz taştan yapıldığı, zemin seviyesine ahşap hatıl konulmuştur.

Onarım öncesi, Türbeye ait eski yapıdan, hafif sivri kemerle bunun solunda diğer bir kemer kalıntısının görüldüğü, mevcut sivri kemerin içindeki bir kapıdan türbeye girildiği ifade edilmektedir. Türbenin üzerinin hafif meyilli, önündeki kısmın üzerinin ise toprak dam ile örtülü olduğu belirtilmektedir.

Mescit: Kuzey cephe ortasında bir pencere, batı cephede birinci bölümde bulunan altta içeriye doğru genişleyen formda, iki pencere, güney cephede bir pencere açıklığı ve doğu cephenin kuzey ucunda yapının girişi yer almaktadır.

Söz konusu kapı açıklığından yaklaşık kare mekanlı bölüme geçilmektedir. Duvar üzerine atılan ahşap kiriş üzerine sıralanan ahşap hatılların üzerine üst örtü oturtulmuştur.

Türbe kısmı: Kuzeydeki mescit bölümünün güney cephesinin güneybatı köşesine yakın kapı açıklığı ile kare türbe bölümüne geçilmektedir. Türbe bölümünün üzeri de girişin üzeri ile aynı üst örtüye sahiptir. Ortada sanduka batı ve güney cephelerinde birer pencere yer almaktadır.

Yapıda süs unsuru ve kitabe bulunmamaktadır. İnşasında moloz ve kesme taş birlikte kullanılmıştır. Yapılan onarımda yapının duvarları sıvanmış, üzeri sac kaplı kırma çatılı olarak düzenlenmiştir.

Çevresi : Harput'a merkezde yer alan yapı, Sarahatun Camiinde Arap Babaya giden yol üzerinde ve Arap Baba Türbesinin doğusunda kalmaktadır.Dış surlar üzerine inşa edilen yapıda kayma tehlikesi de vardır.Hemen yanında yer alan çay bahçesi ve lokanta tarafında tanıtıcı tabela asılmıştır.

Tarihçe : Yaplış tarihi kesin olarak belli değildir. (Bilinmiyor.) Yapıdan aynı zamanda tekke olarak söz edildiği görülmektedir. Tekkenin katibi olduğu anlaşılan bir belge ve taamiyesi hakkında da bir belge bulunduğu belirtilmektedir. Türbenin bitişiğinde aynı isimle anılan bir Kadiri tekkesinin bulunduğu ifade edilmektedir.

Zaviye olarak da adı geçen yapıdan ilk defa 1566 tarihli Tahrir Defterinde bahsedildiği, Zaviye vakfına gelir tahsis edilmesinden bahsedildiği belirtilmektedir.

Düz toprak damlı olarak inşa edilmiş olan yapı son şeklini 1970'li yılların sonlarında almıştır.

Sonuç :

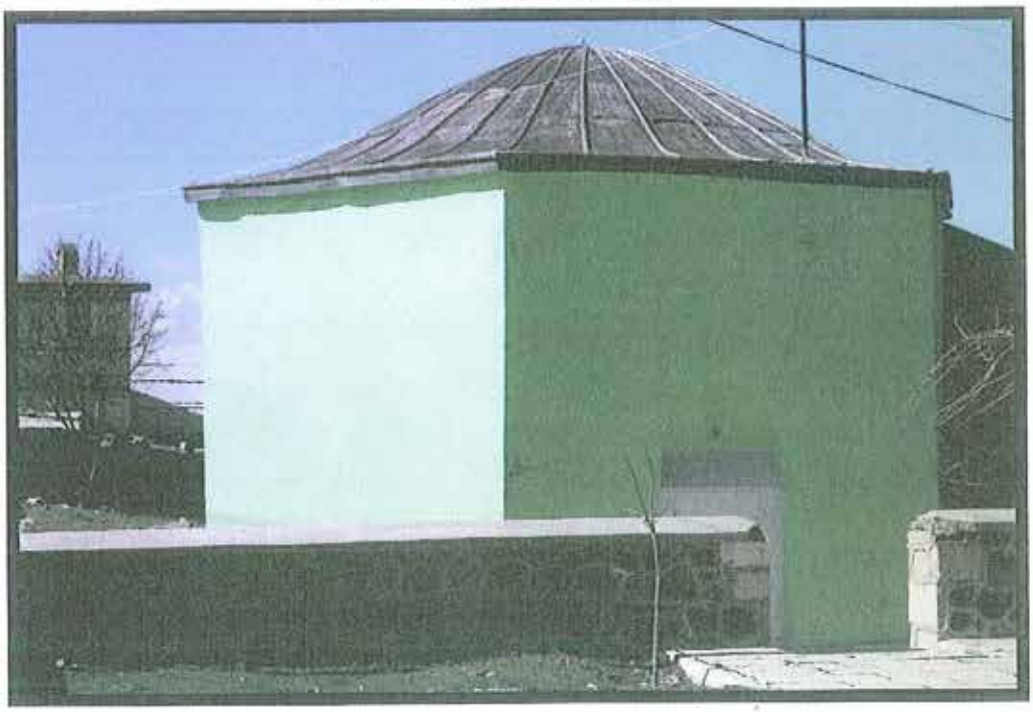
1-Dış yüzündeki yeşil boyaları temizlenip orijinal görünümüne kavuşturulmalıdır.

2-Etrafında ve üzerine iliştirilen tabelalar kaldırılmalıdır.

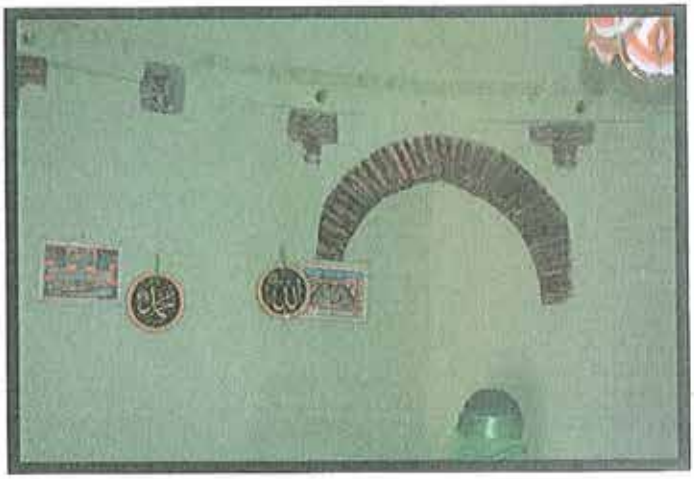
3- Yapı çok fazla nem aldığı için içerideki rutubet en kısa zamanda önlenmelidir. Bunun için; Mülk sahibi olan Elazığ Belediyesi (Harput Belediyesi) tarafından bakım ve onarımının yapılması.

4-Yapı ile çağdaş olduğu söylenen sanduka, yapıya ait taş baskı Kur-an'ı Kerimler, halı, seccade rahle, tespih, pano vb. bir camekan içerisinde tarihi köşe oluşturularak sergilenmelidir.

MURAT BABA TÜRBESİ

MURAT BABA TÜRBESİ

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları Ağa Mahallesi, Yakup Şevki Caddesi, Balak Gazi Parkı girişinde bulunan 16 pafta, 989 parselde 0.040 m2 yer almaktadır.

Yapının Yeri: Ağa Mahallesi, Yakup Sevki Caddesi, Albayrak Sokakta, Balak gazi Park'nın giriş kapısının batı kenarındadır.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan: Maliye Hazinesi / Harput Belediyesi

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.

Kurul Kararı :

1-Yapı GEEAYK'nın 9.04.1982 tarih ve 3562 ile TKTVYK Kurulunun 30.05.1985 tarih ve 1089 kararları ile tescil edilmiştir.

Plan ve Mimari Özellikleri:

1990'lı yılların sonunda onarılan türbenin duvarları betonla sıvanmış, üzeri kurşunla kaplanmıştır.

Türbe, altıgen planlıdır. Üzeri orijinalinde toprak örtülü iken basık bir kubbe ile örtülmüş, son onarımlarda kurşunla kaplanmıştır. Dıştan kenar ölçüleri yaklaşık 4.10 m., İç ölçüleri; 3.05x3.16x2.82x1.35x2.92x3.05 m. olan altıgen yapının duvar kalınlığı 0.85 m. moloz taştan yapılmıştır. Tek katlıdır. Doğu duvarına açılan bir kapıdan türbeye girilmektedir. Dikdörtgen kapı sivri bir kemerin içinde yer almaktadır.

Kapı sövelerinde beyaz kesme taş kullanıldığı, kuzey, batıya açılan bir kapıdan türbeye girildiği belirtilmektedir. Bu kapının sonradan açıldığı ve üzerinde küçük pencere bulunduğu, orijinal olan doğu kapısının ise moloz taştan yapıldığı ifade edilmektedir.

Yapı, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilmiş ve duvarda kullanılan taşlar betonla sıvanmıştır. Bugün kullanılan doğu giriş kapısı bu restorasyon sırasında yeni halini almıştır. Onarım öncesi duvarlarının moloz taştan yapıldığı görülmektedir.

Girişin üzerinde ve altıgen mekanın köşelerinde tuğladan yapılmış, üzerindeki kubbeye geçişi sağlayan tromplar bulunmaktadır. Kubbe eteğinde tuğladan yapılmış bir testere dişi şeklinde frizi vardır. Bu frizin altında, köşelerde tuğladan yapılmış pandantifle, ve iki yanında yine tuğladan yapılmış "T" şeklinde çıkıntı yapan, oluşan köşelerden kubbeye geçişi gösteren çıkıntılar bulunmaktadır. Güney-batı köşe duvarında bir pencere açıklığı ve bunun üzerinde, kubbe eteğinde küçük bir pencere yer almaktadır.

Çevresi : Harput'a merkezde yer alan yapı, Sarahatun Camiinde Arap Babaya giden yol üzerinde ve Arap Baba Türbesinin doğusunda kalmaktadır.Dış surlar üzerine inşa edilen

yapıda kayma tehlikesi de vardır.Hemen yanında yer alan çay bahçesi ve lokanta tarafında tanıtıcı tabela asılmıştır.

Tarihçe : Yaplış tarihi kesin olarak belli değildir. (Bilinmiyor.) Yapıdan aynı zamanda tekke olarak söz edildiği görülmektedir. Tekkenin katibi olduğu anlaşılan bir belge ve taamiyesi hakkında da bir belge bulunduğu belirtilmektedir. Türbenin bitişiğinde aynı isimle anılan bir Kadiri tekkesinin bulunduğu ifade edilmektedir.

Zaviye olarak da adı geçen yapıdan ilk defa 1566 tarihli Tahrir Defterinde bahsedildiği, Zaviye vakfına gelir tahsis edilmesinden bahsedildiği belirtilmektedir.

Düz toprak damlı olarak inşa edilmiş olan yapı son şeklini 1970'li yılların sonlarında almıştır.

Kubbe eteğinde tuğladan yapılmış bir testere dişi şeklinde frizi, kubbeye geçişi sağlayan pandantifle, aralarda iki yanında "T" şeklinde çıkıntı yapan kemerler dışında süs unsuru bulunmamaktadır.

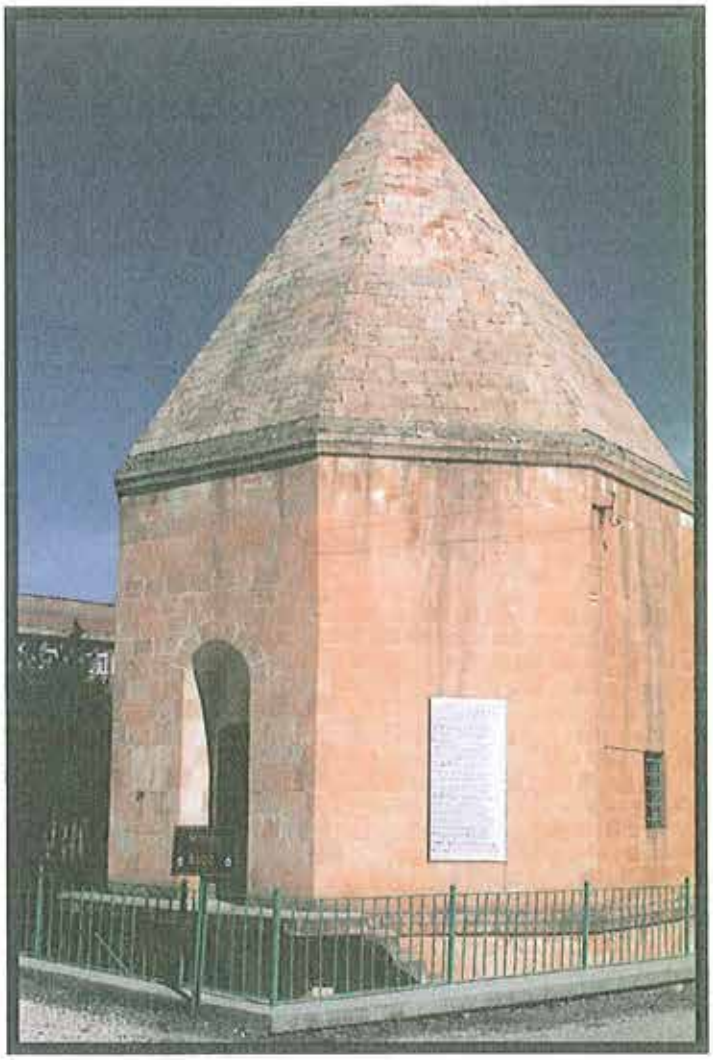
Kitabesi : Yapının kitabesi yoktur.

Tarihlendirme: Şeyh Şerafettin, Şeyh'ül Kainat Fatih Ahmet hazretlerinin yakın akrabalarından ve emirlerinden olduğu, Belh'ten Anadolu'ya Fatih Ahmet Hazretleri ile birlikte geldiği, H.713 M.1313/14 yılında Harput'un muhasarası sırasında kale önünde şehit edildiği ifade edilmektedir. Şehrin fethedilmesini takiben türbenin bulunduğu yerdeki mezarlığa defnedildiği belirtilmektedir. Türbenin ne zaman ve kimin tarafından yaptırıldığı bilinmiyor.Türbenin Osmanlı devri yapısı olduğu kabul edilmektedir.

Sonuç :

1-Günümüze en sağlam gelebilen yapılardan biridir.
2-Dış yüzündeki yeşil boyaları temizlenip orijinal görünümüne kavuşturulmalıdır.
3-Yapı çok fazla nem aldığı için içerideki rutubet en kısa zamanda önlenmelidir. Bunun için; Mülk sahibi olan Maliye Hazinesi ve Elazığ Belediyesi (Harput Belediyesi) tarafından bakım ve onarımının yapılması.
4-Yapı ile çağdaş olduğu söylenen sanduka, yapıya ait taş baskı Kur-an'ı Kerimler, halı, seccade rahle, tespih, pano vb. bir camekan içerisinde tarihi köşe oluşturularak sergilenmelidir.

MANSUR BABA TÜRBESİ

MANSUR BABA TÜRBESİ

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları Cami-i Kebir Mahallesinde, Esadiye Caminin batısındaki yoldan Ulu Camiye doğru giderken yolun kuzey kenarında bulunan 436(533) sahife, 53 ada, 1 parselde 584.00 m2 alanda yer almaktadır.

Yapının Yeri: Cami-i Kebir Mahallesinde, Esadiye Caminin batısındaki yoldan Ulu Camiye doğru giderken yolun kuzey kenarında bulunmaktadır.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan: Harput Belediyesi

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.

Kurul Kararı :
1-Yapı GEEAYK'nın 9.04.1982 tarih ve 3562 ile TKTVYK Kurulunun 30.05.1985 tarih ve 1089 kararları ile tescil edilmiştir.

Plan ve Mimari Özellikleri:

Yapı, Nurettin Ardıçoğlu' nun yürüttüğü kazılar sonucu ortaya çıkarılmış ve bu gün eski şekli esas alınarak yeniden inşa edilmiştir. Mansur baba türbesi ilk olarak 1950'de, sonra 1965'te Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından onarılmıştır.

Yapı, bu gün aslına uygun olarak sekizgen planlı ve iki katlı olarak inşa edilmiştir. Mevcut hali ile türbe; sekizgen planlı ve iki katlı olarak inşa edilmiştir. Sekizgen türbe, sekizgen kaide üzerinde yükselmektedir. Alt kat girişinin sağ ve sol yanında yedişer basamakla üst kata çıkılmaktadır. Sekizinci basamak sahanlıktır. Söveler Yığma kemerli ve basıktır. Üst kat kapısı hafif bir girinti içerisindedir. içten düz lentoludur.

Duvarları dış yüzünden kesme taşları, bunların arkasında da moloz taşları ile iyi ve itinalı bir işçiliği sergiler. Kenarları 3,70 m. ebadında, duvar kalınlığı ise 1,40 m' dir. Güneye açılan basık kemerli bir kapıdan içeri girilir. Doğu ve kuzey duvarlarında 0,60' m. genişliğinde dikdörtgen bir pencere vardır.

Yapının içi üç yönden pencere ile aydınlatılmaktadır. Türbenin üzeri bir kubbe ile örtülüdür. Kubbeye geçiş küçük ve bozuk şekilli tromplarla sağlanmıştır. Türbenin içi beyaz badanalıdır. Kubbesi tuğladan, Yapılmış olup dışarıdan çamurla sıvanmıştır.

Alt kata basık kemerli bir kapı ile girilir. İç mekan çokgen yüzlü tonozla örtülüdür. Her yüzün oturduğu alan sivri tonozla örtülüdür. Sıvayla kartuşlu bölümlere ayrılarak bir dekor oluşturulmak istenmiştir. Burada üç tane pencere bulunmaktadır. İçte geniş, dışta geniş olan bu mazgal pencereler eğimli olarak düzenlenmiştir.

Yapının orijinalinde, "kaide de ve duvarların dış yüzünde siyahımsı büyük kesme taşlar, bunların arkasında da moloz taşlar iyi bir işçilikle kullanılmıştır. Güneye açılan basık kemerli bir kapıdan içeri girilir. Kapı kemerinde, siyahımsı kesme taş kullanılmıştır. Sövelerinde beyaz taş kullanılmıştır. Batı duvarlarında ise basık kemerli bir kapı mevcuttur. Bu kapıdan yanımdaki zaviyeye geçildiği söylenirse de zaviyeden hiçbir iz yoktur. Türbenin güney-batı duvarında, kaideden itibaren başlayan merdivenin altı basamağının kalıntısı vardır.

Bu merdiven kalıntısı batkı duvarındaki silmeye kadar devam ediyor" şeklinde bilgiler verilmektedir.

Yapı ile ilgili olarak "Sekizgen planlı, üzeri kubbe ile örtülü, piramidal çatı olduğuna dair izler bulunan yapı, bu gün aslına uygun olarak sekizgen planlı ve iki katlı olarak inşa edilmiştir. Alt kata basık kemerli bir kapı ile girilir. İçeride (ortada) Mansur Babaya, hanımına ve iki çocuğuna ait dört ahşap sanduka vardır" şeklinde bilgiler de verilmektedir.

Restorasyon öncesi durumunu 1973 yılında inceleyen O.Cezmi Tuncer yapıyı şu şekilde tanımlamıştır; "Ulu camiye doğru ilerlerken, yolun solunda basık kubbeli tek katlı gibi duran bir kümbettir. Yola bakan güney yüzü, su basmana kadar yıkıldığı için yeni bir moloz duvar yapılmış ve basık kemerli kapı bırakılmış idi. Toprak döşeli içini, sekizgen planlı ve basık bir kubbe ile örtülü bulduk. Güney batı yönde, dışarıda başlayan ve ancak kökleri kalmış olan merdiven basamakları ile batı yöne çıkılıyor ve izlere göre kuzeydeki yönden iniliyordu. Erimiş olan silme sahanlık görevindeydi. Bunu üst kesiminde batı yönde moloz duvarı yıkılınca asıl kapının söve eşiğini bulduk. Buradan aşağısının alt kat olması gerekiyordu. Basık kubbeyi yıkıp kaldırarak sıva raspası yapınca, alt katın merkezde toplanan sekizgen dilimli tonozlardan oluştuğunu gördük. Asıl alt kat moloz duvarı ile örtüsünün başladığı yerlerde duvarda kalan tuğla kökleri birbirini izleyen sekiz kemer şeklinde açıkça belli oluyordu. Özellikle kuzey, kuzeydoğu, kuzeybatı, doğu ve güneydoğu duvarları ilk şeklini koruyabilmiştir. Döşemedeki toprak dolgu kaldırılarak batı yönde sahanlık altına gelen yerden, cenazelik katı kapısı eşiğini izleyen basamakları bulduk. Böylece alt katın döşeme düzeyi belirlemiş oluyordu. İçeriye çökmüş köşe taşları ve dışarıda bulunan silmelere göre kümbet bugün projede görülen biçimde tekrarlanmıştır.

Yapının bugün tezyinatından eser kalmamıştır. Yapının kitabesi yoktur.

Tarihlendirme: Tarihi hakkında kaynaklarda bir takım fikirler öne sürülmüştür. Bunlar arasında yapının; Harput'un 1254 Yılında Selçuklu tarafından işgali sırasında yıkıldığı ve metfun olanların Artuklu hanedanları olduğu, inşa tekniği açısından Artuklular dönemine tarihlendirildiği belirtilmektedir.

Yapıdaki aynı örtünün Selçuklu dönemine ait olan Ağzıkara han mescidinde ve Aksaray Sultan hanındaki kervansarayın mescidinde de görülmektedir.

Türbe Beyzade Hacı Hamit Oğulları, Hacı Mehmet Sait, Cemal Efendi, müftü ve evkaf dairesinin önderliği ile yapıldığı III. Murat devrine ait bir vesikada Kinederiş köyünün geliri bu türbeye tahsis edildiği belirtilmiştir.

Şehir merkezindeki bu yapı Mansuriye Zaviyesi olarak geçmektedir. 1518 ve 1566 tarihli Tahrir Defterlerinde Zaviye vakfının geliri ve harcama yerlerinden bahsedilmektedir.

O. Cezmi Tuncer tarafından yapılan yorum ve değerlendirmelerde yapı 13. Yüzyılın ilk yarısına (II. Çeyreği) tarihlendirilmektedir.

Sonuç :

1-Günümüze en sağlam gelebilen yapılardan biridir.

2- Yapı çok fazla nem aldığı için içerideki rutubet en kısa zamanda önlenmelidir. Bunun için; Mülk sahibi olan Elazığ Belediyesi (Harput Belediyesi) tarafından bakım ve onarımının yapılması.

3-Yapı ve çevresi bir bütün olarak düşünülerek koruma ve çevre (peyzaj) projeleri oluşturulmalıdır.

4-Merdiven altı duvarlarında mum yakıldığı için duvarlarda yangın izleri mevcuttur.

ZAHİRİ BABA TÜRBESİ

ZAHİRİ BABA TÜRBESİ

Yapının Yeri: Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları dahilinde bulunan 400 Sayfa 48ada, 9 nolu parsel üzerinde 145.00 m2 alan olarak bilinmemektedir. Sara Hatun Mahallesi, Sara Hatun Cami 'nin kuzey- doğusunda yer alır. Sara hatun caminden aşağı, ulu cami ve kaleye giden yol üzerinde bulunmaktadır. Yapı tescilli değildir. Zahiri Baba türbesinin Zahiriye mahallesinde bulunduğu, çevresinde, Zahiri baba zaviye (Bu'ka), medrese, mescit ve bir imarethaneden müteşekkil külliyenin yer aldığı ifade edilmektedir.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan: Harput Belediyesi/Elazığ Belediyesi

Plan ve Mimari Özellikleri: Kuzey-güney doğrultusunda, 6.80x8.20 m. ölçülerinde kareye yakın dikdörtgen planlıdır. Duvarları sıva ile kaplıdır. Üzeri beton kaplı kırma çatılı şeklindedir. Küçük ölçekli ve basit bir yapıdır. Güney cephede bir pencere, kuzey-doğu köşesinde yuvarlak kemerli bir kapı açıklığı yer almaktadır. Batı duvarının kuzey ve güney duvarlarına yakın yerlerde yarım yuvarlak iki niş bulunmaktadır. Üzeri tekne tonoz ile örtülüdür.

Yapıda süs unsuru ve kitabe yoktur.

Tarihlendirme: Türbede meftun zatın kimliği hakkına bilgi bulunmamaktadır. Her hangi bir kayıt ve kitabe olmamakla birlikte Artuklu dönemine tarihlendirilmektedir. 1523 tarihli icmal defterinde "Evkafi-ı Medrese-i Melik Zahiriye" şeklindeki kayıttan "Melik Zahir"in bir hükümdar ünvanı olduğu ifade edilmektedir. Artuklular'ın Mardin kolu hükümdarları arasına Melik üz-Zahir İsa (1376-1407) adlı birine rastlamakla birlikte, bu şahsın Harput ile ilgisinin olup olmadığı bilinmemektedir.

Bu'ka-dar olan Mevlana Osman alim ve dindar, hizmetinde mukdim olduğundan kemakan beratının kendisine verilmesi hakkında Muharrem 1044 tarihli bir vesikanın mevcudiyetinden bahsedilmektedir.

Yapı son şeklini 1970'li yılların sonlarında almıştır.

Sonuç :

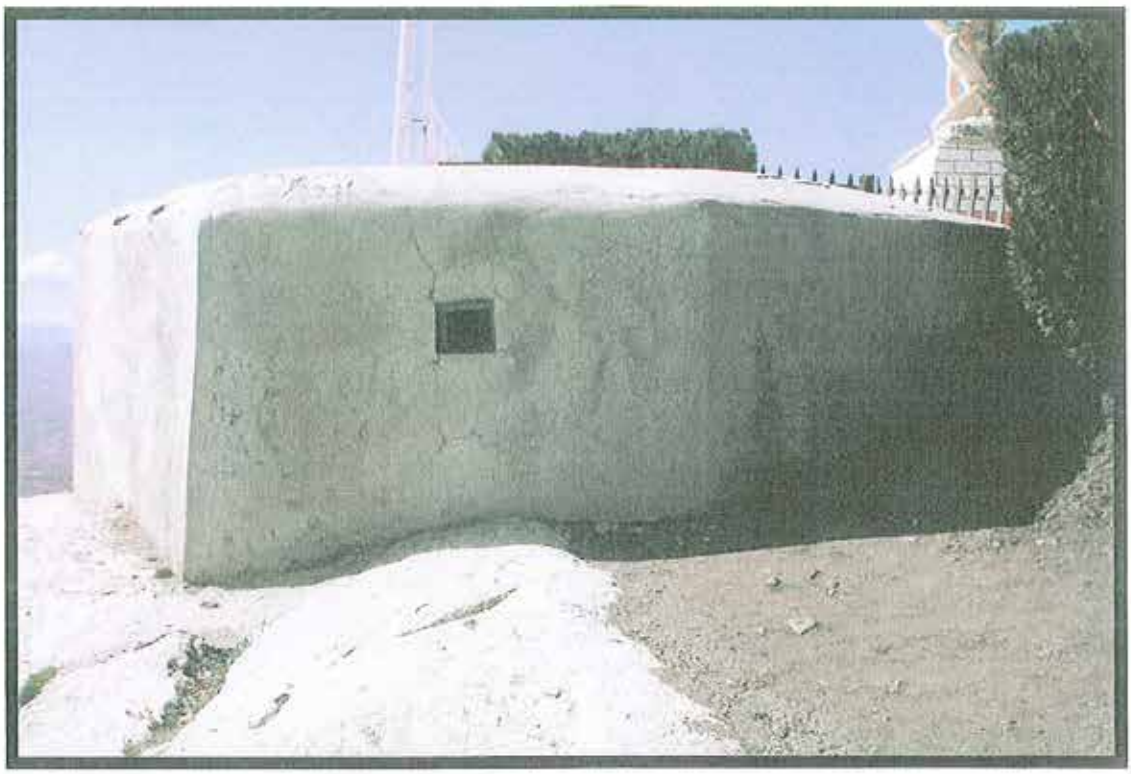
1-Oldukça bakımsız bir haldedir.

2- Yapı çok fazla nem aldığı için içerideki rutubet en kısa zamanda önlenmelidir. Bunun için; Mülk sahibi olan Elazığ Belediyesi (Harput Belediyesi) tarafından bakım ve onarımının yapılması.

3-Yapı ve çevresi bir bütün olarak düşünülerek koruma ve çevre (peyzaj) projeleri oluşturulmalıdır.

4-Yapı içerisinde bulunan (2863 Sayılı Taşınır Kültür Varlıkları içerisinde olmayan, ancak Ata-Dede yadigarı olarak saklanacaklar.) 19.yy ait taş baskı Kur'an-ı Kerimler ve yapıya hediye edilmiş değerli namazlık, şamdan, rahle, panolar, tespihler, daire-bendir (dini müzik aleti) vb. koruma altına alınarak yapının neminden kurtarılmalıdır. İçerisinde küçük bir tarih köşesi oluşturularak sergilenmelidir.

BEŞİKLİ (HIRKALI) BABA TÜRBESİ

BEŞİKLİ (HIRKALI) BABA TÜRBESİ

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları içerisinde Kayabaşı denilen mevkide, Balak gazi heykelinin güneydoğusunda 154 sahife,15 ada, 8 parselde 1.2209 m2'de yer almaktadır.

Yapının Yeri: Harput'un Ağa mahallesinde ve kayabaşı denilen büyük Namaz Meydanında kayalıklar üzerindedir. Balak Gazi parkı (heykeli) yanında bulunmaktadır.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan: Elazığ Belediyesi

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.

Kurul Kararı :
1-Yapı GEEAYK'nın 9.04.1982 tarih ve 3562 ile TKTVYK Kurulunun 30.05.1985 tarih ve 1089 kararları ile tescil edilmiştir.

Plan ve Mimari Ozellikleri : Türbe meyilli, yalçın kayalıklar üzerine dıştan kesme taşlarla yapılmıştır.İçten dikdörtgen, dıştan da her kenarı 2 m. olan sekizgen bir plana sahiptir. Duvar kalınlığı 1.10 m.dir.. 0,70 m. genişliğinde, 1,30 m. yüksekliğindeki kapısı güneye açılmaktadır.

Güneydoğu kenarında küçük bir penceresi vardır. Türbenin zemini taş döşelidir. Yerde iki büyük, bir küçük ahşap sanduka bulunuyor. Büyükler kendisine ve hanımına, küçük sandukanın ise oğluna ait olduğu kabul edilmektedir. Türbe içeriden beşik tonozla, dışarıdan ise basık kubbe ile örtülüdür. İçteki tonoz örtüde kırmızı renkli moloz taş, duvarda ise moloz taş kullanıldığı görülmektedir. Zemini de taş kaplamadır. İç yüksekliği 1.45 m. dir. Orta kısımda 0.37 m. çapında sonradan kapatıldığı anlaşılan bir delik bulunmaktadır. İçerisi oldukça karanlık olup, eserin fazla bir mimari değeri yoktur.
Bugünkü kubbe, 1980 yılında Harput Belediyesi tarafından yapılan restorasyonla, betonla örtülmüştür.

Yapıda süs unsuru ve kitabe bulunmamaktadır.

Tarihlendirme : Kitabesi bulunmayan türbenin yapı tarihi bilinmiyor. Yapı ile ilgili olarak; Türbeye adını veren "Beşik Baba" adlı zatın kendisi, hanımı ve çocuğu Harput'un Araplar tarafından istilası sırasında şehit düştüğü, türbede bulunan beşiğin çocuğa ait olduğu ve bu nedenle de "Beşik Baba Türbesi" adını şeklinde bilgiler verilmektedir.

Yapı plan özellikleri dikkate alınarak, Murat Baba Türbesi ile yakın tarihlere Osmanlı Dönemine verilebilir.

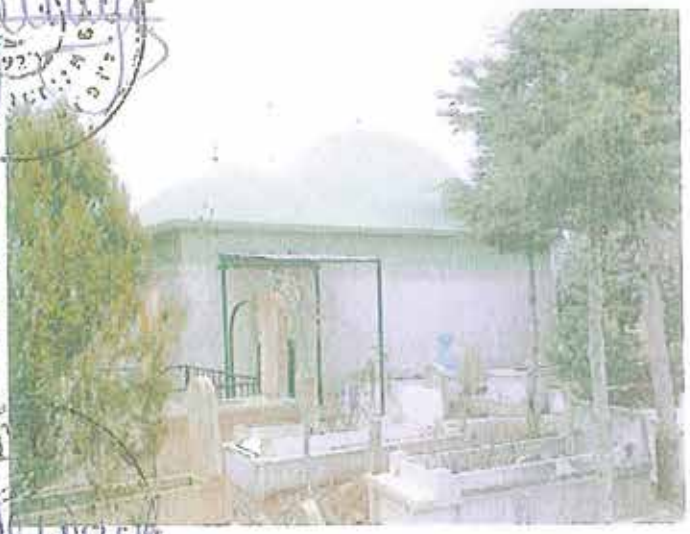
Sonuç :
1-Oldukça bakımsız bir haldedir. Bunun için Mülk sahibi olan Elazığ Belediyesi tarafından bakım ve onarımının yapılması. Dış restorasyonunun aslına uygun yapılması.
2-Yapı ve çevresi bir bütün olarak düşünülerek koruma ve çevre (peyzaj) projeleri oluşturulmalıdır.
3-Nem yapıya burada da hakimdir.

İMAM EFENDİ TÜRBESİ

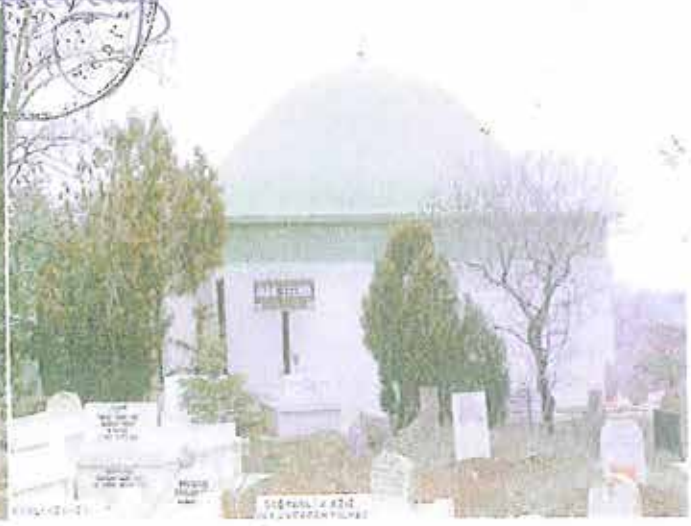

İMAM EFENDİ TÜRBESİ

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi sınırları içerisinde Meteris Mezarhğı'nın üst kısmında gömülüdür.10 pafta, 405 parselde yer almaktadır.

Yapının Yeri: Harput'un Meteris Mezarlığı içerisinde medfundur.

Bakımından ve Onarımından Sorumlu Olan:

Mevzuat :Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği **Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur.**Yine aynı Kanunun 10. Maddesi gereği "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak **Bakanlığa aittir."** Denilmektedir.

Kurul Kararı :
1-Yapı GEEAYK'nın 9.04.1982 tarih ve 3562 ile TKTVYK Kurulunun 30.05.1985 tarih ve 1089 kararları ile tescil edilmiştir.

Plan ve Mimari Ozellikleri : Türbesi kare plânlı olup, üzeri büyük bir kubbe ile kapatılmıştır. Aydınlatması küçük bir pencereden ibarettir. Tek mekânlı olan bu türbede makam bölümü demir parmaklıkla ayrılmıştır. Türbe etrafında Harput'un yetiştirdiği önemli zatlar yatmaktadır.

Bugünkü yapı, 1980 yılında Harput Belediyesi tarafından yapılan restorasyonla, betonla örtülmüştür.

Yapıda süs unsuru ve kitabe bulunmamaktadır.

Tarihlendirme : Kitabesi bulunmayan türbenin yapı tarihi bilinmiyor. Yapı ile ilgili olarak; Türbeye adını veren "İmam Efendi" asıl adı Osman Bedrettin'dir. Çemişgezek nüfus kayıtlarından alman bilgiye göre, 1858 yılında Erzurum'un Abdurrahman Ağa Mahallesi'nde dünyaya gelmiştir. Yapı plan özellikleri dikkate alınarak, yakın tarihlere Cumhuriyet Dönemine verilebilir.

Sonuç :
1-Yapı sağlam bir haldedir.
3-Nem yapıya burada da hakimdir.
4-Yapı içerisinde bulunan (2863 Sayılı Taşınır Kültür Varlıkları içerisinde olmayan, ancak Ata-Dede yadigarı olarak saklanacaklar.) 19.yy ait taş baskı Kur'an-ı Kerimler ve yapıya hediye edilmiş değerli namazlık, şamdan, rahle, panolar, tespihler, daire-bendir (dini müzik aleti) vb. koruma altına alınarak yapının neminden kurtarılmalıdır. İçerisinde küçük bir tarih köşesi oluşturularak sergilenmelidir.

MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ RAPORLARI

ELAZIĞ MÜZESİ

T.C.
ELAZIĞ VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Arkeoloji ve Etnografya Müzesi Müdürlüğü

Sayı : B.16.0.KVM.4.23.00.01.-165-203
Konu: Harput'ta bulunan türbeler

24/02/2010

İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: 25.02.2010 tarihli ve 649 sayılı yazınız.

İlgi yazınız gereği Elazığ ili, Harput Mahallesi'nde bulunan tescilli türbeler Müdürlüğümüzce yerinde incelenmiş olup türbelerin mevcut durumuna ilişkin bilgi ve belgeler hazırlanmıştır.

Türbelerin korunması ve değerlendirilmesinden 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kanunun 10. Maddesi gereği Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumludur. Türbelerle ilgili 2009 ve 2010 yıllarına ilişkin Koruma Kurulu kararları ve istenilen konuyla ilgili rapor ve yazıların birer örneği ektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Haydar KALSEN
Müze Müdürü

EKLER:
1. Rapor (1 sayfa)
2. Fotoğraf (51 adet-9 sayfa)
3. Kurul kararı örneği (1 adet)
4. Yazı örneği (20 adet)

Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Kampüsü (Çayda Çıra Kavşağı) 23119 - ELAZIĞ
Telefon-fax: 241 11 31 E-Posta: elazigmuze@kultur.gov.tr Elektronik Ağ: www.kulturturizm.gov.tr

MÜZE MÜDÜRLÜĞÜNE

RAPOR

İlgi: 15.02.2010 tarihli ve 903.07.02-201 sayılı görevlendirmeniz.

İlgi görevlendirmeniz gereği Elazığ ili, Harput Mahallesinde bulunan tescilli tüm türbeler tarafımızdan 23.02.2010 tarihinde yerinde incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar belirlenmiştir.

1. Ahi Musa Türbesi ve Mescidi: Türbe genel anlamda iyi durumdadır. Ancak dış duvarlarında ve türbenin iç kısmında yoğun nem bulunmakta olup nemden dolayı mescid bölümündeki halıların bir kısmının kaldırıldığı görülmüştür. Yine nemden dolayı dış cephede de beyazlanma (tuzlanma) oluştuğu tespit edilmiştir. Bahçesi duvarla çevrili olan türbenin çevresi temizdir. Kapısı açık olup içine girilebilmektedir.
2. Ankuzu Baba Türbesi: Harput Mahallesinin yaklaşık 8 km kuzeydoğusunda, kayalık Ankuzu Baba Tepesinin üzerinde yer almaktadır. Karayolu ile türbenin ancak 300 m yakınına gelinebilmekte olup geri kalan bölümde yaya yolu bulunmadığından ziyaretçilerin kayalık araziden tırmanması gerekmektedir. Bu nedenle türbeye erişim için uygun bir yaya yolunun yapılmasına ihtiyaç vardır. Türbenin durumu genel anlamda iyidir. Türbe taş yığınları ile yapılmış bir duvarla çevrilidir. Türbenin etrafında yığılı halde bulunan taşların düzenlenmesi gereklidir. Kapısı açık olan türbenin iç kısmı iyi durumdadır. Yalnızca giriş kapısındaki beton eşiğin kırılmış olduğu tespit edilmiştir.
3. Arap Baba Türbesi ve Mescidi: Türbe ve çevresi iyi durumdadır. Kapısı açıktır.
4. Fatih Ahmet Baba Türbesi ve Mescidi: Yapı ve çevresi genel olarak iyi durumdadır. Kapısı açık durumdadır. Bahçe duvarlarında kırılmalar ve yosunlaşmalar gözlenmiştir.
5. Hırkalı (Beşikli) Baba Türbesi: Yapı iyi durumdadır. Kapısı kapalıdır.
6. İmam Efendi Türbesi: İmam Efendi Mezarlığının içinde bulunan türbe yapı itibariyle iyi durumdadır. Kapısı kapalıdır.
7. Mansur Baba Türbesi: Türbe iç ve dış kısmı genel anlamda iyi durumdadır, ancak rutubetten dolayı dış duvarlarda beyazlanma (tuzlanma), türbenin üst katında çıkılan dış kısımdaki merdivenlerin kenarlarında yosunlaşma tespit edilmiştir. Türbenin etrafı, üzerinde demir korkuluklar bulunan duvarla çevrilmiştir.
8. Murat Baba Türbesi: Türbe genel anlamda iyi durumdadır. Giriş kapısı kapalıdır. Türbenin etrafı taş duvarla çevrilidir. Ancak türbenin çevresindeki tretuarlarda bozulmalar gözlenmiştir.
9. Uryan Baba Türbesi: Harput Mahallesine girmeden sağda bulunan Uryan Baba Mezarlığı içindedir. Kapısı kapalı olan türbenin dış bölümünde yapılan incelemede çatısının onarıma ihtiyacı olduğu görülmüştür. Ayrıca çevresinin düzenlenmesine ihtiyaç vardır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederiz. 23.02.2010

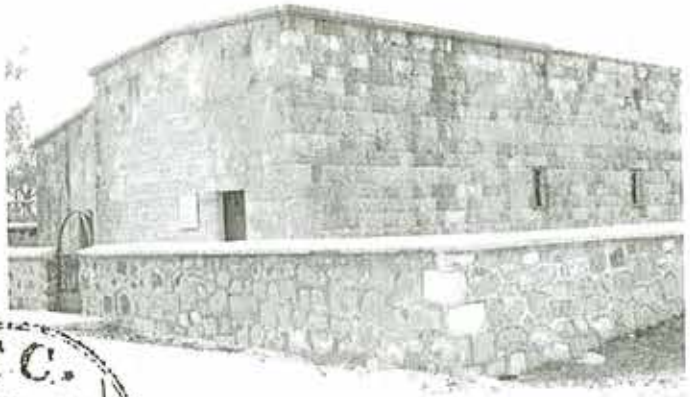
Reyhan KAYA
Peyzaj Y. Mimarı

Bilal YÜRÜK
Arkeolog

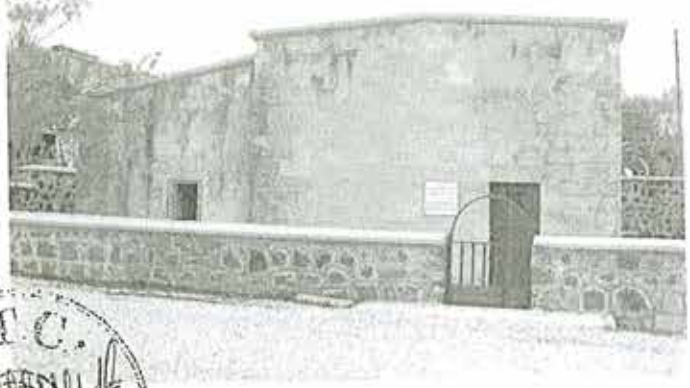
EK: Fotoğraf (51 adet-9 sayfa)

AHİ MUSA MESCİDİ VE TÜRBESİ

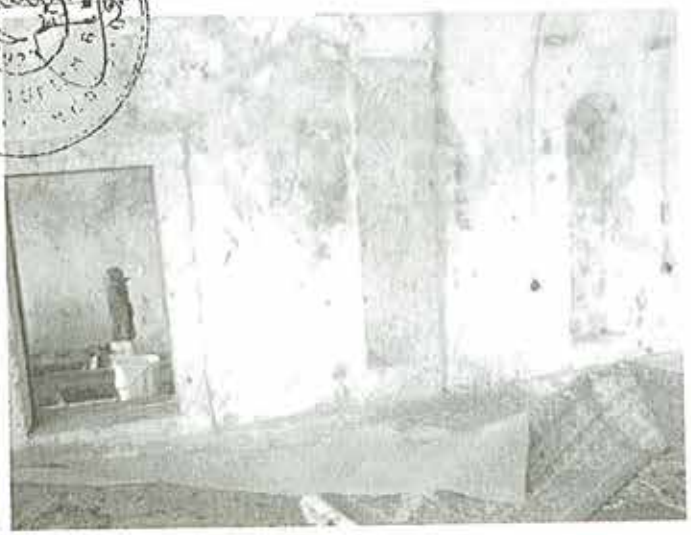

ANKUZU BABA TÜRBESİ

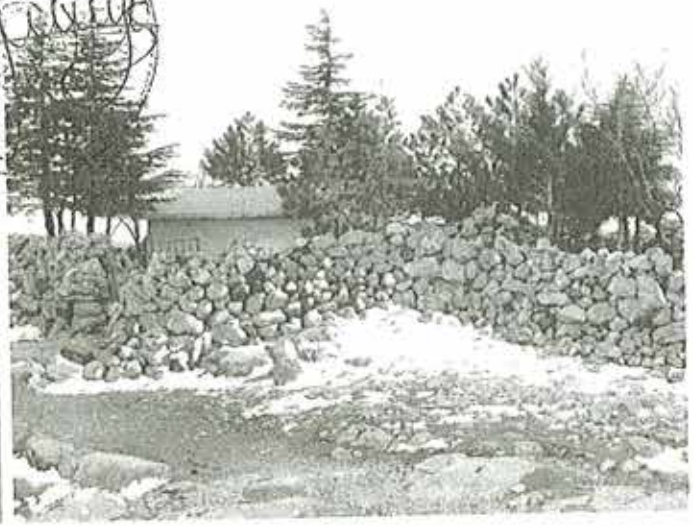

ARAP BABA TÜRBESİ VE MESCİDİ

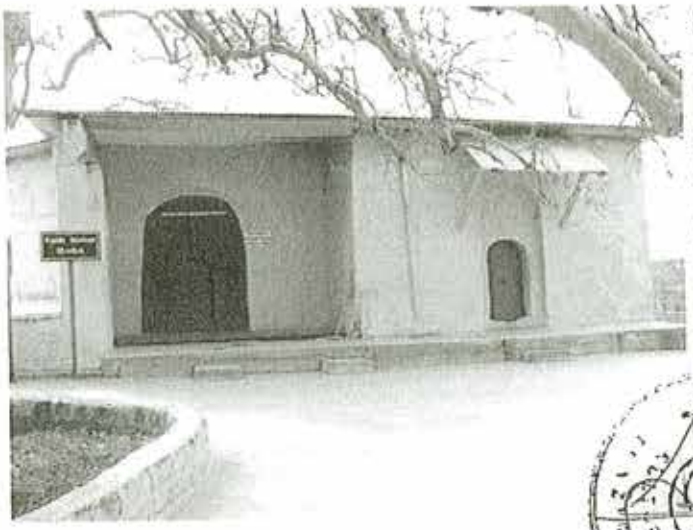

FATİH AHMET BABA TÜRBESİ VE MESCİDİ

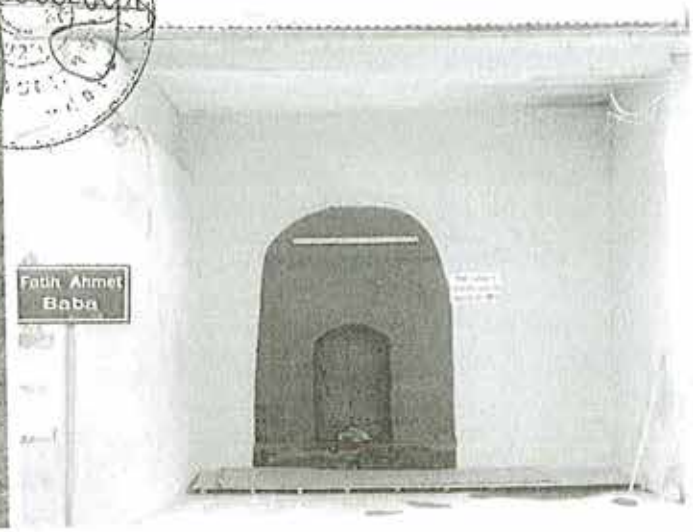

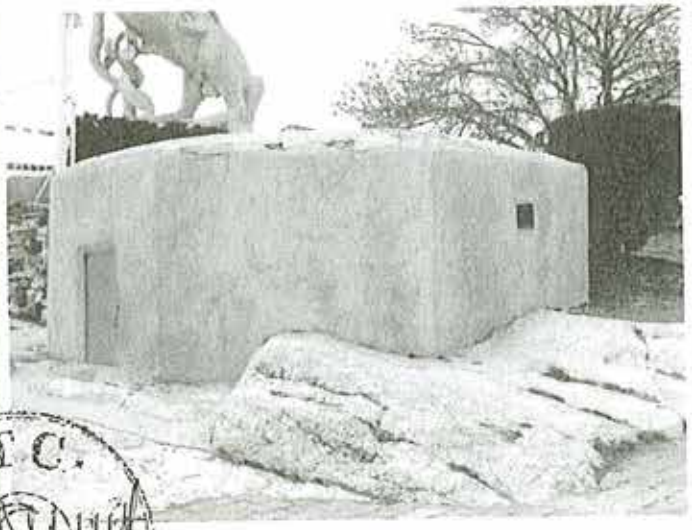

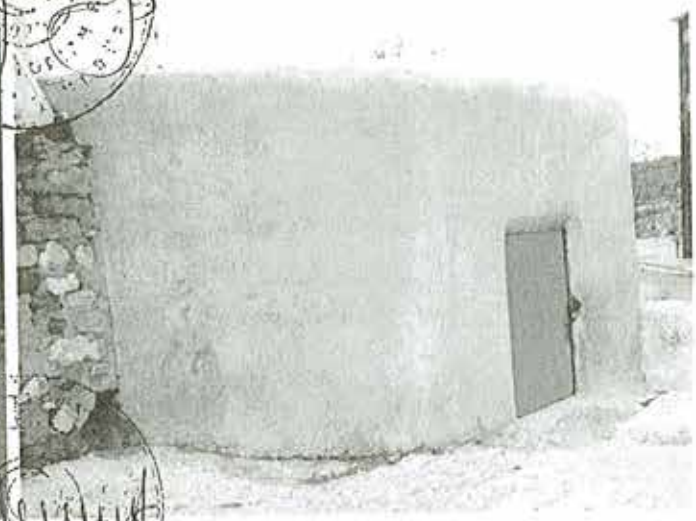

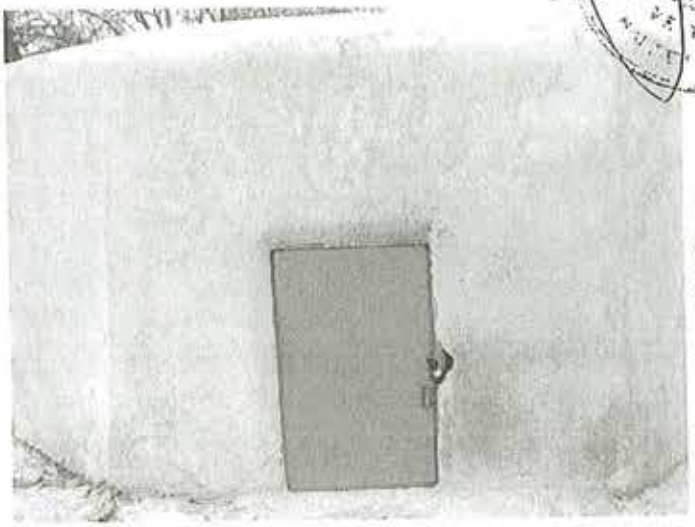
HIRKALI (BEŞİKLİ) BABA TÜRBESİ

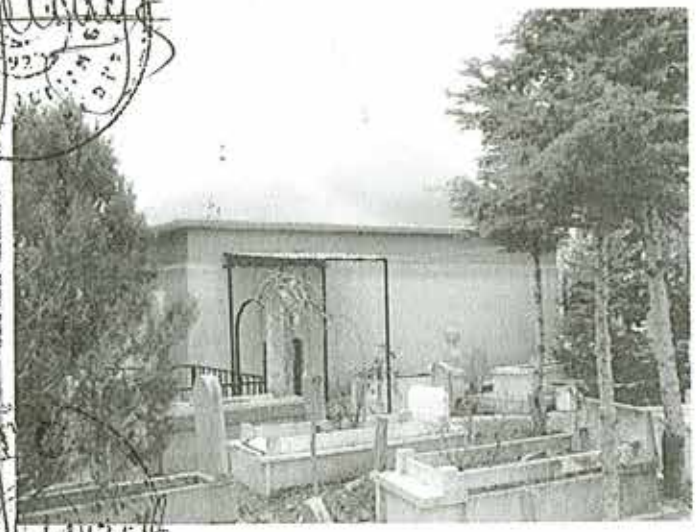

İMAM EFENDİ TÜRBESİ

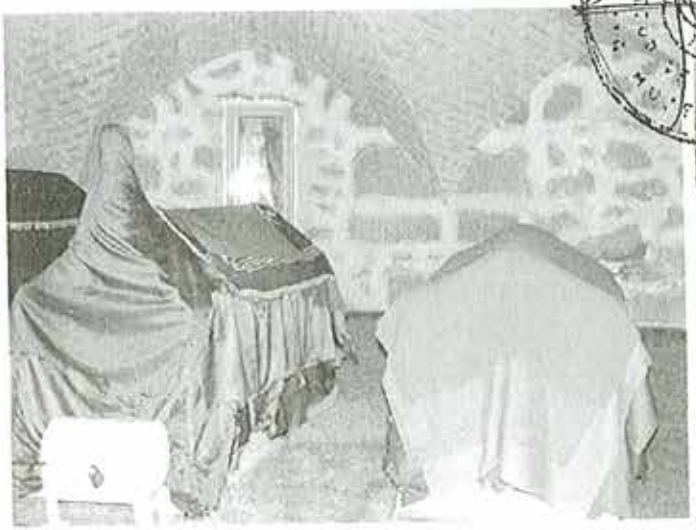

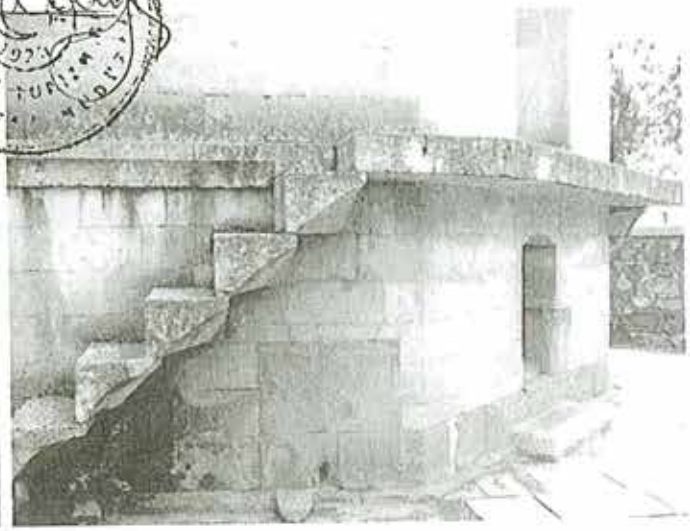

MANSUR BABA TÜRBESİ

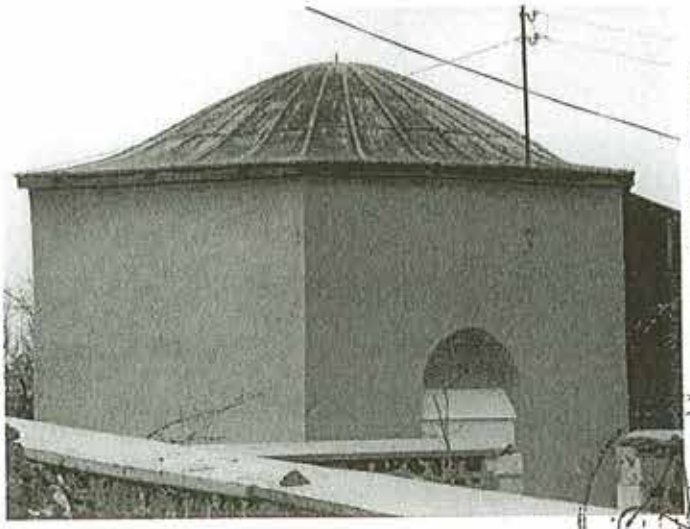

MURAT BABA TÜRBESİ

URYAN BABA TÜRBESİ

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 16.12.2009-140
Karar Tarihi ve No. : 16.12.2009-2706

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

Elazığ İli, Merkez Harput Mahallesi Saray Hatun mevkide bulunan, mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait tapunun, 3522 parselinde kayıtlı Arap Baba Mescidi ve Türbesine ilişkin; Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 28.03.2007 gün ve 995 sayılı kararı, Malatya Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün 09.11.2009 tarih ve 2143 sayılı yazıları okundu, ekleri (rapor) ve konuya ilişkin bilgi ve belgeler incelendi.

Yapılan görüşmeler sonunda;

-Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi Saray Hatun mevkide bulunan, mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait tapunun, 3522 parselinde kayıtlı Arap Baba Mescidi ve Türbesinin minare ve mihrabı ile Arap Baba naşına yapılacak müdahalelere ilişkin hazırlanan raporun uygun olduğuna, uygulamanın kurul kararına uygun olarak sonuçlandığına ilişkin rapor ve fotoğrafların Kurulumuza iletilmesine,

karar verildi.

ASLI GİBİDİR
Meliha KARAASLAN
Bölge Kurulu Müdürü

BAŞKAN
Prof. Dr. Abdüsselam ULUÇAM
(İmza)

BAŞKAN YARDIMCISI
Yrd. Doç. Dr. Mehmet TOP
(İmza)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Hanifi BİBER
(İmza)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Ceyhan YÜCEL
(İmza)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. S. Yıldız SALMAN
(İmza)

ÜYE
Av. Vedat PEHLİVAN
(İmza)

ÜYE
Mimar M. Halis BİLDEN
(Bulunmadı)

ÜYE
Haluk ÇAKIR
Elazığ Bel.Tems.
(Bulunmadı)

ÜYE
Azra YAVAŞOĞLU
Malatya Vakıflar Bölge Tem.
(İmza)

720

.69.690/679

26 EYLÜL 86 ...

Ahi Musa Mescidi.

KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ'ne

E L A Z I Ğ

İLGİ : 31.7.1986 tarihli ve 695/977 sayılı yazınız;

İlgi yazınız ekinde Bakanlığımız Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Anıtlar ve Restorasyon Dairesi Başkanlığının yazısında istenilen Ahi Musa Mescidine ait mülkiyet durumu, resim ve rapor ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize ve gereği arz olunur.

Mehmet ŞENER
Müze Müdür Vekili

EKİ : 1 sayfa resim(2) adet
1 rapor
3 adet tapu kayıt örneği.

RAPOR

MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ'ne

ELAZIĞ

İLGİ : Kültür ve Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Anıtlar ve Restorasyon Dairesi Başkanlığı'nın 25.7.1986 gün ve 7479 sayılı yazısı.

İlimiz Harput Mahallesinde Pafta:11,Parsel:419 da yerzalan Ahi Musa Mescidi ve Türbesi Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 30.5.1985 gün ve 1089 sayılı kararı ile tescil edilmiştir.Türbe ve Mescidden meydana gelen yapı çok yıkık durumdadır.Mescit kısmı dikdörtgen planlıdar.Ortada iki sivri kemer bulunmaktadır. Güney tarafından dörtgen planlı türbe kısmı mevcuttur.Türbe Mescitten sonra yapılmıştır. Duvarlarından anlaşılmaktadır.

Şimdi kaybolan fakat evvelce kopyası alınan kitabesine göre 607 H.(1185M)tarihinde yaptırılmıştır.Ahiler Tarihinde Fütüvvetname sahibi Harputlu Çobanoğlu'nun yaşadığı malumdur.Sultan IV.(XVI.YüzyılMM)devrine ait Mahkemeyi Şeriye Sicil Defterlerinde AHİ MUSA DEVRİ olarak geçmektedir.

Tanımlamaya çalıştığımız Ahi Musa Türbesi ve Mescidi Anadolu'nun Türkleşmesinde önemli bir yeri olup,sosyal hayatı düzenleyen Ahiler Teşkilatının Harputtaki tek eseridir.Civar İllerde dahi böyle bir eser bugün mevcut değildir.Bölge Tarihi büyük önem taşımaktadır.Yapının 2/3 lik bölümü mevcuttur.Giriş kısmı ile Güneyinde yer alan Türbe tahribat görmüştür.Üst örtüsü tonozlu olup kısmen mevcuttur.

Ahilik Teşkilatının Temsilcisi olması nedeniyle 1185 M.tarihli bu eserin onarılması gereklidir.

Bilgilerinize arz olunur.18.Eylül.1986

Mehmet ŞENER	Muhammed Beşir AŞAN	Suha SULUT
Müze Araştırmacısı	Müze Araştırmacısı	Müze Araştırmacısı

26.9.1986

720/369

10 TEMMUZ 90

Elazığ, Harput, Ahi
Musa Mescidi ve Türbesi.

İL KÜLTÜR MÜDÜRLÜĞÜ'ne
ELAZIĞ

İLGİ: 20.Haziran.1990 tarihli ve 720/699 sayılı yazınız;

İlgi yazınızda konu edilen Elazığ, Harput, Ahi Musa Mescidi ve Türbesi ile ilgili rapor Müdürlüğümüz Arkeologlarınca hazırlanmış olup ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

EKİ: 2 adet rapor.

Ülker AKDIÇOĞLU
Müze Müdür V.

MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ'ne
ELAZIĞ

İLGİ:Elazığ Valiliği İl Kültür Müdürlüğü'nün 20.6.1990 gün ve 720/699 sayılı yazısı.

İlgi yazıda Elazığ - Harput Ahi Musa Mescidi ve Türbesinin incelenerek bilgi verilmesi istenmektedir.

Ahi Musa Mescidi ve Türbesi Elazığ İli, Harput Mahallesinde bulunmaktadır.

Söz konuşu Mescid ve Türbeden meydana gelen yapı çok yıkık bir durumdadır. Mescid kısmı dikdörtgen planlıdır.Ortada iki sivri kemer bulunmaktadır.Üst kısmı açıktır.Kıble tarafında dikdörtgen planlı türbe kısmı mevcuttur.Emadiye Camiinin güneyindedir.Moloz taşlarla örülü duvarların üzeri düz damla ve topraktır. Elazığ Belediyesine ait olan bu yapının etrafı mezbele halindedir.Belediye Başkanlığı'na yapılacak müracaatla burası temizlenebilir.

Söz konusu yapı 9.4.1982 tarih ve A 3562 sayılı kararla 1.defa, 30.5.1985 tarih ve 1089 sayılı kararla 2. defa tescil edilmiştir.Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından onarımı yapılabilir.

Bilgilerinize arz ederim. 10.7.1990

Mehmet ŞENEL
Arkeolog

10.7.1990

720/ 41

22 OCAK 91

Ahi Musa Mescidi
ve Türbesi.

İL KÜLTÜR MÜDÜRLÜĞÜ'ne
ELAZIĞ

İLGİ:8.Ağustos.1990 tarihli ve 720/880 sayılı yazınız;

İlgi yazınız ekindeki Bakanlığımız Diyarbakır Kiltür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Büro Müdürlüğü'nün 31.Temmuz.1990 tarihli ve 690/549 sayılı yazısı gereği dilekçede değnilen hususların incelenmesi istenilmiştir.Konu ile ilgili rapdr iliştiktedir.

Bilgilerinize arz ederim.

EKİ:2 Ad.Rapor

Ülker ARDIÇOĞLU
Müze Müdürü

Müze Müdürlüğüne

ELAZIĞ

T.C.Kültür Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Bü
Müdürlüğünün 15.6.1990 gün ve 422 sayılı yazıları gereği Elazığ ili Harput il
si Ahi Musa mescidi ve Türbesi,bir vatandaşın başvurusu gereği Müze arkeologu
Mehmet Şener'ce incelendiği ve 10.7.1990 tarihli rapor edildiği görülmüştür.

Ancak yukarda adı geçen kurulun 31.7.1990 tarih ve 690/549 sayılı y
zılarında,bu raporda başvuru sahibinin dilekçesinde altı çizili bölümlere değ
nilmediği ifade edilmiktidir.

Rapor'da "Elazığ Belediyesine ait bu yapının etrafı mesbele halinde
Belediye Başkanlığına yapılacak müracaatla burası temizlenebilir"denektedir.Bu
ek olarak vatandaşın dilekçesinde altı çizili noktalar gözönünde tutularak ve
adı geçen yapı yerinde incelenerek şunlar ilave edilebilir.

1-"Tandik edilen yeni Harput imar planında dahi ikinci kattaki meskun yer
olarak gösterilmek suretiyle de her an işbu tarihi eserin yerle bir edilip baş
bir sömürü zihniyetinin kurbanı olabilme ve tehdidi altında" olabileceği kaygı
yapının tescilli olması nedeniyle 2863 sayılı kanuna göre olanaksızdır.

2-"En acil olarak türbenin koruma altına alınması ve türbenin temiz
tulması" kaygısına açıklık yukardaki ifadelerimizde verilmiştir.

3-"Bu ziyaretgahın ve mescidin restorasyonunun yapılabilmesi" teklifi
yerindedir.Tüm Anadolu uygarlığı kültür varlıkları için aynı sorun gündemdedir
"Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından onarımı yapılabilir."

4-"Ahi Musa Mescidi ve Türbesinin Harput'un yeni imar planındaki mes
meskun alanından çıkartılması için Elazığ Belediye Başkanlığına" görüş iletilm
lidir.

Durumu bilgilerinize arzederim.21.1.1991

Suha Bulut
Arkeolog

21.1.1991

XXX KÜ XXX.B.. .0.AMG.4.23.00.00-714- 278

Ma..Sur ve Arg Baba Türbeleri. 13 06 96

İL KÜLTÜR MÜDÜRLÜĞÜ'ne
ELAZIĞ

İlgi:714-175 sayılı ve 28.02.1995 tarihli yazınız;

İlgi ya..ızda konu edilen Harput'ta bulunan Arap Baba ve Mansur Baba'ya ait inceleme Arkeolog Suha BULUT tarafından yapılmış olup rapor ve fotoğraflar ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize ve gereğini arz ederim.

EKİ:1 Ad.Rapor
9 Ad.Fotoğraf.

Ülker ARDIÇOĞLU
Müze Müdürü

Müze Müdürlüğüne

Elazığ

Bir vatandaşın başvuru dilekçesi üzerine,ilimiz Kültür Müdürlüğünün tarih 28.2.1996 ve sayı 714-175 yazısına binaen şifahi görevlendirmeniz üzerine Harput Arap Baba ve Mansur Baba Türbeleri ile Ulu Camii Bahçesinde inceleme yapılmak üzere adı geçen mahalle 26.5.1996 tarihinde gidildi.

ARAP BABA TÜRBESİ:Elazığ Müzesinde Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Envanterine kayıtlı olup,30.5.1985 tarih ve A.3562 sayılı G.M.E.E.Y.K. kararı ile tescillidir.Türbenin Mescid kısmında Minber taç,kavis niş ve kapı çerçevesi çinilerinin kırık ve tahripli olduğu,Giriş kapısında yan kaidelerin tahripli olduğu ve yine giriş kapısında kavisli alınlık içindeki kitabenin de yer yer tahripli olduğu görülmüştür.(Fotoğraflar 1-7)

MANSUR BABA TÜRBESİ:Elazığ Müzesinde Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Envanterine kayıtlı olup,30.5.1985 tarih ve 1089 sayılı G.M.E.E.Y.K. kararı ile tescillidir.Sekizgen planlı türbenin içinde,sandukaların bulunduğu kısımda duvarlardan birinde envanter kayıtlarında yer almayan ve ihtimal sonradan yerleştirilen 50X30 cm. bir çerçeve içinde arapça olduğu iddia edilen figürlü bir yazıt çalındığı çevredekiler tarafından iddia edilmektedir.Yapılan incelemede sadece çerçeveni var olduğu görülmüştür.

ULU CAMİİ:Elazığ Müzesinde Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Envanterine kayıtlı olup,30.5.1995 tarih ve 1089 sayılı G.M.E.E.Y.K. kararı ile tescillidir. Yapım Tarihi H.551/M.1156-1157 olup Artuklu yapısıdır.Geniş bir bahçesi bulunmakt olup,Harput kalesi yönüne doğru bir alt terasta özel bir parka bitişiktir.Ulu Camiinin bahçesinin bu bahis konusu tarafında,camii duvarına takribi 15 m.güneyinde Çubuk Bey yazılı ve yeni yapılmış bir büst,tuğla piramidal bir kaide üzerine dikilmiştir. (Fotoğraf:8-9)

SONUÇ:Bu üç taşınmaz kültür varlığının bakımından sorumlu olduğu Envanter kayıtlarında yazılı olduğundan Vakıflar Genel Müdürlüğü durumdan haberdar edilmesi tahrip edilen yerlerin restore edilmesi istenmesi,tarihi yapıya bozduğundan Çubuk Bey olduğu iddia edilen yeni yapma büstün oradan kaldırılması,Harput Jandarma sorumlularının dikkatlerinin çekilmesi için ilgili üst güvenlik birimlerine durumun bildirilmesi 2863 sayılı kanun gereğidir.

Durumu bilgilerinize arzederim.13.6.1996

Suha Bulut
Arkeolog

EK:9 adet fotoğraf

Foto:1-4:Arap Baba Türbesi Minare Duvarında tahripli kabartma ve kaide.

Foto:5-7:Arap Baba Türbesi Giriş Kapısında Duvarlar ve Yazıttaki Tahribat.

Foto:8-9:Ulu Camii yeni yapılmış sözde Çubuk Bey.

T.C.
ELAZIĞ VALİLİĞİ
ELAZIĞ MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI:B.16.O.AMG.4.23.00.00-720- 850
KONU:Fethi Baba Türbesi

13.11.2000

İL KÜLTÜR MÜDÜRLÜĞÜNE
ELAZIĞ

İLGİ:02.11.2000 tarihli ve 720-1758 sayılı yazınız;

İlgi yazınızda bahse konu Fethi Baba Türbesi ile ilgili Müze Müdürlüğümüz Arkeoloğu Suha BULUT'un hazırlamış Olduğu rapor ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi arz ederim.

EKİ:1 Ad.Rapor

Suha BULUT
Müze Müdür V.

MÜZE MÜDÜRLÜĞÜNE
ELAZIĞ

Rapdr:

İl Kültür Müdürlüğünün 02.11.2000 tarih ve 720-1758 sayılı yazılarına binaem Elazığ İli Harput Beldesi Fethi Baba Türbesinin yağlıboya ile boyandığı uyarısı üzerine 09.11.2000'de anılan yere gidildi.

Türbenin giriş kapısının ve Mescidin Giriş kapısında ekli demir kapının ve içerdeki mihrabın ayrıca Türbe ve Mescidin tamamının koyu yeşil yağlı boya, Türbeve Mescidin kalan iç ve dış yüzlerinin de açık yeşil badana boyanmış olduğu görüldü.

Yapılan soruşturmada bir hayırsever vatandaşın bağışı ile Elazığ Vakıflar Müdürğünün şifai Onay vermesi ile bunun yapıldığı anlaşıldı.

Fethi Ahmet Baba Türbe ve Mescidi Tescilli taşınmaz Kültür Varlığı olduğundan konun Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Bölge Müdürlüğüne bildirisi uygundur.

Durumu bilgilerinize arz ederim.

Suha BULUT
Arkeolog

T.C.
ELAZIĞ VALİLİĞİ
ELAZIĞ MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı:B.16.0.AMG.4.23.00.00-720-894 22.11.2000

KONU:Türbelerin Düzenlenmesi

İL KÜLTÜR MÜDÜRLÜĞÜNE
ELAZIĞ

İLGİ:a)25.10.2000 tarih ve 720-1724 sayılı yazınız;
b)31.10.2000 tarih ve 720-1752 sayılı yazınız;

İlgi (a) yazınız ekinde Elazığ İl Jandarma Komutanlığının 24.10.2000/11863 yazıları ve (b) yazınız ekinde yine ilgi Komutanlığı 25.10.200/13163 yazıları incelenmesinde Elazığ İli Harput Mahallesinde bulunan Arap Baba, Fatih Ahmet Baba, Murat Baba, Üryan Baba, Beşikli Baba, ve Beyzade Türbesi gibi benzer yerlerde bazı kişi ve kişilerce belirsiz veya kendilerince bazı nedenler öne sürerek buralardan menfaat temin edildiği ve bu menfaatler karşılığında herhangibir hizmet verilmediği konusuna yer verilmektedir.

13.09.1995 tarihli Resmi gaztenin 9705.ci Sayısında yayınlanan 7044 Sayılı Kanunun 7.Maddesine göre Hazine?Belediyeler veya hususi idarelerin mülkiyetine geçmiş bulunan muhafazası gerekli tarihi ve mimari kıymeti haiz eski eserlerin mülkiyeti tekrar Vakıflar Umum Müdürlüğüne devrolunmuştur denmektedir.

2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 7.Maddesinde korunması gerekmi kültür varlıkları bölümünde son paragrafında Vakıflar Genel Müdürlüğününidaresinde veya denetiminde bulunması mazbut ve mülhale vakıflara ait taşınmaz gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan camii, türbe, kervansaray, medrese, han, hamam, mescid, zaviye, sebil, mevlâkhane, çeşme ve benzerlerinin tesbiti envanterlenmesi Vakıflar Genel Müdürlüğünce yapılacağı hükme bağlanmıştır.Yine ilgi Kanunun 8.Maddesinde ise 7.Maddede belirtilen İlgi varlıklarının inşaat yenileme veya tadilat ve tesisat yapılıp yapılamayacağı hususunda karar alma yetkisi Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarına ait olduğu belirtilmektedir.

İlgi Kanunun bu açık hükümleri yanında ve ek olarak bir de 6.Maddesinde Sit Alanı içindeki Kültür Varlıklarınıda Korunması gerekli Varlıklar kapsamına almaktadır.Yukarıda ismi yazılan Türbeler Harput Sit Alanı içinde olduğundan Müdürlüğümüzce buralardaki Jandarma İl Komutanlığının yazılarında geçen olumsuzluklara karşı şu öneriler değerlendirilmelidir.

a)Elazığ Valiliği Müze Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı ve Vakıflar Müdürlüğü Uzmanlarından bir komite kurulması

b)Bu komitenin yetkili olarak yukarıda adları geçen yerler için tereihen dindar olmakla birlikte laik kültüre haiz kişileri sorumlu görevlendirmek için sınav açması;

c)Büyük ölçüde gelir elde edildiği anlaşılan bu yerler için Harput Türbelerini Koruma ve Yaşatma Derneği gibi bir ornanizasyonun Harput Muhtarlığınca da işbirliği yapılara gerçekleştirilmesi, böylece organizasyonunun sağlanarak gelir kaynağının spekülasyonunun önlenmesi.

Bilgi ve gereğini müsaadelerinize arz ederim.

Suha BULUT
Müze Müdür V.

T.C.
ELAZIĞ VALİLİĞİ
Elazığ Müze Müdürlüğü

Sayı : B.16.0.AMG.4.23.00.00-720-517 14/06/2005

Konu : Fatih Ahmet Baba Türbesi ve
Kurşunlu Cami'deki tabelalar

İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜNE
ELAZIĞ

Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi, Kurşunlu Camii ve Fatih Ahmet Baba Türbesi 13.06.2005 tarihinde Müdürlüğümüzce yerinde incelenmiştir. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.04.1982 tarih ve A-3562 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınan Fatih Ahmet Baba Türbesi'nin bahçe girişinde, Vakıflar Elazığ Şube Müdürlüğü tarafından dikilen bilgi tabelasının sağ yanında yer alan (Foto 1) küçük tabelada bazı tarihlerin yanlış olduğu tespit edilmiştir. Bu tabelada Fatih Ahmet Baba ve on (10) arkadaşının 1313 tarihinde (Hicri 713) şehit düştükleri şeklinde bir bilgi vardır. Ancak türbe içerisinde yer alan Fatih Ahmet Baba'ya ait ahşap sanduka üzerinde "Cemaziye'lahirin beşinci Cuma günü 703" yazılıdır. Dolayısıyla tabeladaki tarihin de 713 yerine 703 olması gerekmektedir. Aynı yanlışlık türbe ile mescit arasında yer alan duvarda asılı büyük bilgi tabelasında da vardır (Foto 2).

Ayrıca Fatih Ahmet Baba Türbesi içinde yer alan ceviz ağacından yapılmış sanduka dış etkenlere karşı hassas olduğu için oldukça tahrip olmuştur. Sandukanın köşelerinde yer alan geçme ya da birleşme kısımları ahşap kurtları tarafından kemirilerek tamamen bozulmuştur. Türbe tescilli olduğundan Diyarbakır K.T.V.K. Bölge Kurulu'ndan izin alınması kaydıyle; hem tahrip olan kısımları düzeltebilmek, hem de sağlam kalan kısımların da tahribini önleyebilmek amacıyla, sandukanın acilen restore edilmesi gerekmektedir. Ayrıca restorasyonun uzman kişi ya da kurumlar tarafından ve aslına uygun bir şekilde yapılması doğru olacaktır.

Aynı kararla tescilli bulunan Osmanlı Dönemi yapısı Kurşunlu Cami'nin girişindeki duvarda yer alan bilgi tabelasında da bazı tarihlerin yanlış yazıldığı tespit edilmiştir. Yapılış tarihi hakkında kesin bir bilgi olmayan caminin kitabesinde Hicri 1151 (Miladi 1738) tarihi okunmaktadır. Dolayısıyla bilgi tabelasındaki tarihlerin de bu tarihle paralel olması gerekir.

Kurşunlu Cami ve Fatih Ahmet Baba Türbesinin sorumluluğu Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde bulunduğundan gerekli onarım ve düzeltmelerin yapılması için konunun Elazığ Vakıflar İl Şube Müdürlüğüne iletilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Haydar KALSIN
Müze Müdürü

EK :
Fotoğraflar (1 levha-4 adet)

14/06/2005 Ark. :S.OKUR
14/06/2005 Şef :A.ŞENER

Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Kampüsü (Çayda Çıra Kavşağı) 23119 - ELAZIĞ
Telefon : 241 11 31 - Fax : 241 11 31 Elektronik Ağ: www.kulturturizm.gov.tr

MÜZE MÜDÜRLÜĞÜNE
ELAZIĞ

RAPOR

İLGİ : 13/06/2005 tarih ve 272-512 sayılı görevlendirmeniz.

İlgi görevlendirmeniz gereği Elazığ İli, Merkez, Harput Mahallesi, Kurşunlu Cami ve Fatih Ahmet Baba Türbesi 13.06.2005 tarihinde tarafımızdan yerinde incelenmiştir.

G.E.E.A.Y.K.'nun 09.04.1982 tarih ve A-3562 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınan Fatih Ahmet Baba Türbesi'nin bahçe girişinde, Vakıflar Elazığ Şube Müdürlüğü tarafından dikilen bilgi tabelasının hemen sağ yanında yer alan (Foto 1) küçük tabelada bazı tarihlerin yanlış olduğu tespit edilmiştir. Bu tabelada : "Fatih Ahmet Baba Hz.leriyle birlikte 1313 tarihinde (Hicri 713) şehit düştükleri on (10) arkadaşı burada yatmaktadır. Ruhlarına Fatiha" şeklinde bir bilgi yazılıdır. Ancak türbe içerisinde yer alan Fatih Ahmet Baba'ya ait ahşap sanduka üzerinde "Cemaziye'lahirin beşinci Cuma günü 703" yazılıdır. Bu tarihin sandukanın yapılış tarihi mi yoksa Fatih Ahmet Baba'nın şehadet tarihi mi olduğu konusunda kesin bir bilgi yoktur. Dolayısıyla tabeladaki tarihin de 713 yerine 703 olması gerekmektedir. Aynı yanlışlık türbe ile mescit arasında yer alan duvarda asılı büyük bilgi tabelasında da vardır. (Foto 2) Burada da Hicri 713 tarihi Fatih Ahmet Baba'nın şehadet tarihi olarak verilmiştir. Caminin sorumluluğu Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde bulunduğundan tabelalarda gerekli düzeltmelerin de Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkilileri tarafından yapılması gerekmektedir.

Yine G.E.E.A.Y.K.'nun 09.04.1982 tarih ve A-3562 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınan Osmanli Dönemi yapısı Kurşunlu Cami'nin girişindeki duvarda yer alan bilgi tabelasında bazı tarihlerin yanlış yazıldığı tespit edilmiştir. Yapılış tarihi hakkında kesin bir bilgi olmayan caminin kitabesinde Hicri 1151 (Miladi 1738) tarihi okunmaktadır. Dolayısıyla bilgi tabelasındaki tarihlerin de bu tarihle paralel olması gerekir. Caminin sorumluluğu Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde bulunduğundan gerekli düzeltmelerin de Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkilileri tarafından yapılması gerekmektedir.

Fatih Ahmet Baba Türbesi içinde yer alan sanduka ise ceviz ağacından yapılmış olup dış etkenlere karşı hassas olduğu için oldukça tahrip olmuştur. Sandukanın köşelerinde yer alan geçme ya da birleşme kısımları ahşap kurtları tarafından kemirilerek tamamen bozulmuştur. Hem tahrip olan kısımları düzeltebilmek, hem de sağlam kalan kısımların da tahribini önleyebilmek amacıyla, sandukanın acilen restore edilmesi gerekmektedir. Fakat Türbe tescilli olduğundan, restorasyon için Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınması gereklidir. Ayrıca restorasyonun bu işte uzmanlaşmış kişi ya da kurumlar tarafından ve aslına uygun bir şekilde yapılması doğru olacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederiz. 13.06.2005

Reyhan KAYA
Peyzaj Y. Mimarı

Serdar OKUR
Arkeolog

EK :
Fotoğraf (1 Levha-4 Adet)

TAPU MÜDÜRLÜĞÜ BELGELERİ

T. C.
Tapu ve Kadastro
Genel Müdürlüğü

Parsel No.
449 449

Tarafımdan kontrol edilmiştir.

3-8-1994
Kontrol Memuru
Halis Eriürk

Kontrol Memuru
Adnan Ergen

Tapulama Tutanağı

İli	İlçesi	Birliği	Mevki veya Sokağı
Elazığ	merkez	Hozpurt	sarachatun mahallesi

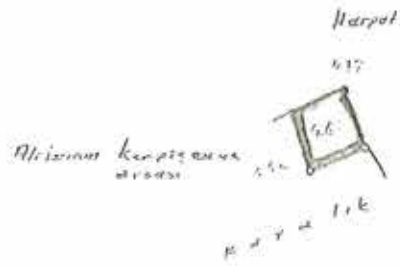
Vergi kayıtlarına göre

Mevki veya Sokağı	Tahrir sıra No.	Kapı ve Mevki No.	İrad Lira	K.	Kıymeti Lira	K.

Kütük Sahife No.	Paftı No.	Parsel No.	Yüz ölçümü Dönüm	m.²	dm.²	Tescil
		449	-	78	-	Tescili ve mukabelesi tarafımızdan yapılmıştır. Tescil eden ____ Mukabele eden ____

(Örnek : No. 20)

Harita veya Kroki yeri

1:1000

Tarafından kontrol edilmiştir.
8 / 7 / 1955
Adil Arslan

Tarafından çizilmiştir
9 / 8 / 1954

MÜLKİYET

MALİKİNİN

Hissesi	Adı ve soyadı	Babasının adı	Doğum tarihi	Uyruk	Nüfus Cüzdanının verildiği			Kanunî ikametgâhı
					Yer	Tarihi	No.	
Tam	Harput Belediyesi							

Mülkiyetin gayri aynî hakları		Beyanlar ve şerhler
İrtifak hakları ve gayrimenkul mükellefiyetleri		
Rehin hakları		

Kanunun 27. nci maddesi gereğince 20.2.956 tarihinden 20.2.956 tarihine kadar birlikte gerekli ilân yapılmış ve itiraz olmadığından onanmıştır.

22/2/1956

Arazi Kadastro Müdürlüğü

T. C.
Tapu ve Kadastro
Genel Müdürlüğü

Parsel No.
653 653

Tarafımdan kontrol edilmiştir.
27-6-1954
Kon. me

Tapulama Tutanağı

İli	İlçesi	Birliği	Mevki veya Sokağı
Elazığ	Merkez	Harput	Abdurrasul mahallesi

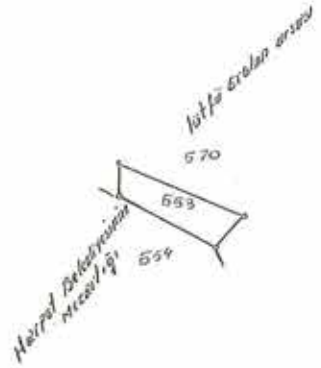
Vergi kayıtlarına göre

Mevki veya Sokağı	Tahrir sıra No.	Kapı ve Mevki No.	İradı Lira K.	Kıymeti Lira K.

Kütük Sahife No.	Pafta No.	Parsel No.	Yüz ölçümü Dönüm	m.²	dm.²	Tescil
		653		120	—	Tescili ve mukabelesi tarafımızdan yapılmıştır. Tescil eden: ____ Mukabele eden: ____

(Örnek : No. 70)

Harita veya Kroki yeri

N

1/2000

Tarafımdan kontrol edilmiştir.
12 / 8 / 1955
Adı: Arslan

Tarafımdan çizilmiştir.
12 / 8 / 1954

MÜLKİYET

MALIKININ

Hissesi	Adı ve soyadı	Babasının adı	Doğum yeri	Uyruğu	Nüfusa Cüzdanının verildiği			Kanuni ikametgâhı
					Yeri	Tarihi	No.	
Tam	Harput	Belediyesi						

Mülkiyetin gayri aynî hakları		Beyanlar ve şerhler
Ayninde hakları ve gayrimenkul mükellefiyetleri		
Rehin hakları		

Kanunun 27. nci maddesi gereğince 21.1.956 tarihinden 20.2.953 tarihine kadar [illegible] yapılmış ve itiraz olmadığından onanmıştır.

22/2/1956

Ara[illegible]

T.C. [illegible] MÜDÜRLÜĞÜ

Parsel No.
989 — 989

T. C.
Tapu ve Kadastro
Genel Müdürlüğü

Tarafımdan kontrol edilmiştir.
28 / 6 / 1955
müdür.

Tapulama Tutanağı

Tescile tabi değil

İli	İlçesi	Birliği	Mevkii
Elazığ	merkez	Harput	Hoca mahallesi

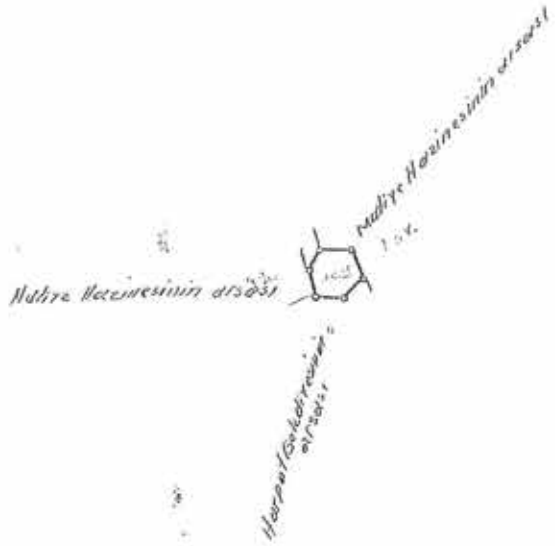
Vergi kayıtlarına göre

Mevki veya Sokağı	Tahrir sıra No.	Kapı ve Mevki No.	İrad Lira	K.	Kıymet Lira	K.

Kütük sahife No.	Pafta No.	Parsel No.	Yüz ölçümü Dönüm	m²	dm²	Tescil
~~388~~	16	989	-	040		Tescili ve mahalleşi [illegible] Tescil eden Müdürlük adına

(Örnek : No. 20)

Harita veya Kroki yeri

Tarafımdan kontrol edilmiştir.
17 . 8 . 1955

Tarafından çizilmiştir.
6 / 8 / 1955

MÜLKİYET

MALİKİNİN

Hissesi	Adı ve soyadı	Babasının adı	Doğum tarihi	Uyruk	Nüfus Cüzdanının verildiği			Kanunî ikametgâhı
					Yer	Tarihi	No.	
Tam	Harput	Belediyesi						

Mülkiyetin gayri aynî hakları		Beyanlar ve şerhler
İrtifak hakları ve Gayrimenkul mükellefiyetleri		1710-5805 sayılı yasalar uyarınca korunması gerekli eski eserler 20-7-9827 yevmi: 13.01
Rehin hakları		

Kanunun 27. nci maddesi gereğince 27.1.956 tarihinden 27.2.956 tarihine kadar birlikte gerekli ilân yapılmış ve itiraz olmadığından onanmıştır.

22.2.1956

Arazi Tasarruf Müdürlüğü

KADASTRO DAİRESİ KADASTRO MÜDÜRLÜĞÜ

Mansur Baba Yol - Toprak

SAHİFE No. 436 T.S. 533.

PAFTA No. : .....

ADA No. : 53

PARSEL No. : 1

YÜZ ÖLÇÜMÜ

Hektar	M²	Dm²	Değişiklik
	584	00	

GAYRİMENK

Dışa

Eski Sahife No. : 929, 909, 910

Yeni Sahife No. : 549 T.S. 533.

Mabaut Sahife No. : .....

Bağımsız Bölümün Sahife No. : .....

Semti : .....

Mahallesi : .....

Köyü : Harput

Mevkii : Camii Kebir

Sokağı : .....

Umum No.	Husus No.	No

ŞERHLER

Kanunu Medeni Madde 919 - 920 - 921

MÜLKİYET

İRTİFAK HAKLA MÜKELL

Malikin Adı, Soyadı ve Baba adı	Mal Sahipleri Sicil No.	Edinme Sebebi Satış Bedeli	Kayıt tarihi	Yevmiye No. su	Herf	H : Hak M : M
Harput Belediyesi		Suyakmkunu	20.4.970	182		
T.S. 533						

Hirkali Barbar

T

HANEYE No.	PAFTA No. 16	Mesahal kathiyesi				GAYRİMENKULÜN EVSAFI
965	ADA No.	Hektar	M²	D²	Tahavvülât	
	PARSEL No. 986		5290	00		Arsa
			5290	00	1114 m.m. 1/5000 paylı 25.1.1940 v.c. 134	

Eski Sahife No.	Beratî		Nev'i	
Yeni Sahife No. 154	Mahalle veya karyesi Harput			
Mahsus Sahife No.	Mevki veya sokağı Ağa Mahallesi		Umumi No.	Hususi No.

EMRALTIR	MÜLKİYEYE					İRTİFAK VE MÜŞTEMİLÂT
Kanunun mütedavil Maddesi 812 - 828 - 832	Sahibinin ismi ve şöhreti	Mal sahipleri sicil No.	İktisap sureti	Kayıt tarihi	Ayrıntı mahsito No.	Hissesi / H. Hak M. Müşterek Hissesi
	Maliye Hazinesi	369	Tapulama	22.2.946		
	Harput Belediyesi	263	Temlik	31-5-961	1189	

Hırkalı Baba

I

SAHİFE No. 154

PAFTA No. : .....

ADA No. : 15

PARSEL No. : 8

YÜZ ÖLÇÜMÜ

Hektar	M²	Dm²	Değişiklik
1	2209		

GAYRİMENKULÜN N

Arsa

Eski Sahife No. : 887, 968

Yeni Sahife No. : 888, 658, 703 959, 725, 727 965, 961, 962

Mahsat Sahife No. : 665

Bağımsız Bölümün Sahife No. : 886 - 1037

Semti : .....

Mahallesi : .....

Köyü : Harput

Mevkii : Aşırmahallesi

Sokağı : .....

Umum No.	Husus No.	Nev'i : .....

ŞERHLER

Kanunu Medeni Madde 919 - 920 - 921

MÜLKİYET

İRTİFAK HAKLARI VE GA MÜKELLEFİYETL

H : Hak M : Mükellefiyet

Şerhler	Malikin Adı, Soyadı ve Baba adı	Mal Sahipleri Sicil No.	Edinme Sebebi Satış Bedeli	Kayıt tarihi	Yevmiye No. su	Harf	H : Hak M : Mükellefiyet
Hacizler 28-12-966 YN 182/6248	Harput Belediyesi 9524/12209		Suyulandırma	29.07.2008 20-1-970	8730 182		
Mehmet Hüseyin Tekin	Lütfü Hatü: Hasan Oğlu 5/12209		Suyulandırma	31.8.2006 20-1-970	7845 182		
15.07.2008 T. Yev.: 8268 L.	Mehmet: Mustafa Oğlu 310/12209		Suyulandırma	13-1-974 20-1-970	628 182		
Hacizler 26-1-966 YN: 643	İsak Sunpur: Ahmet Oğlu 735/12209		Suyulandırma	22.08.2008 20-1-970	8601 182		
İsak Hisseşi Tekin:	Hurşit: İsmail Oğlu 240/12209		Suyulandırma	22.07.08 20-1-970	8601 182		
24.07.2008 T.Y: 8034 L.	Cemil: Yaşar: Eyyup oğlu 225/12209		Suyulandırma	22.07.2008 20-1-970	8601 182		
Hacizler 31-12-965 YN: 4867	Ahmetler: T.S. No: 901 Nuri Oğlu 900/12209		Suyulandırma	26-1-970	182		
Mehmet: Ahmet oğlu Hisseşi	Fabrika İşçi: Süleyman Kızı 85/12209		Suyulandırma	22.07.2008 20-1-970	8601 182		
Tekin: 15.07.2008 T.Y.8268 L.	Mehmet: Ahmet Oğlu 100/12209		Suyulandırma	17.01.1978 20-1-970	8601 182		
Hacizler 26.1.966 YN: 645	Asiye Balos: 151/12209		Suyulandırma	22.07.2008 20-1-970	8601 182		
Asiye ve Nadire Hisseleri	Nadire Balos: İbrahim Kızı 454/12209		Suyulandırma	22.07.2008 20-1-970	8601 182		
Tekin: 02.07.2008 T.Y: 8031.	Bilaaddia Tanımadık: Habeş oğlu 155/24418	402	ipo	4.7.974 19-1-974	3278 628		
İİK-28 maddesi uyarınca yok: Elazığ 4.	Mustafa Tanımadık: Mehmet oğlu 155/24418	439	ipo	11 19.01.974	3278 628		
İcra Hukuk Mahkemesi'nin 2006/498 E.	İbrahim Demirel: Mehmet kızı 155/24418	126	ipo	11 19-1-974	3278 628		
Belediye encümenince mahkeme kararı gereği	Saadiye Balbaloğlu: Mehmet kızı 155/24418	58	ipo	19.01.974	3278 628		
Ara: 26.09.2007 Yev: 5612 Tekin	Harput Belediyesi 620/24418	1	Tramp	14.7.977	1571 2276		
22.07.2008 T. Y: 8601 L.	İhsan Dönmez: Mehmet oğlu 850/24418		Tramp	20-8-1978 14-7-977	2157 1571		
Kamu Hacizi: 09.03.2010	Harput Belediyesi 370/24418	513	Tebdil	29.07.2008 14-7-977	8730 1571		
Tav: 1632 Elz. Sakl. md.	Harput Belediyesi 250/24418	513	Tramp.	29.07.2008 24-8-1978	8730 2157		
25.01.2010 ve 1245/1063 sayı.	Elazığ Belediyesi 5/12209		Hükmen	22.07.2008 31.8.2006	8601 7845		
Bors: 9.243.000 TL.	Elazığ Belediyesi	2045 12209	Hükmen Kaldırma	29.07.2008 22.07.2008	8730 8601		
	Elazığ Belediyesi	Rem	Belediye Borç	28.07.2008	8730		

16-MAR-2010 01:36 From:VAKIF IRTIBAT BUROSU 0424241684E To:04242330125 P.3

TAŞINMAZ BİLGİLERİ

Zemin Tipi	: Ana Taşınmaz	Ada/Parsel	: 4/112
Zemin No	: 12281492	Yüzölçüm	: 240.00 m2
İl / İlçe	: ELAZIĞ/MERKEZ	Ana Taş. Nitelik	: E.AHMET TÜRBESİ VE MESCİDİ YE
Kurum Adı	: Elazığ 2.Belge: TSM		
Mahalle / Köy Adı	HARPUT Mah.		
Mevkii	: SU GÖZÜ BETHİ AHMET		
Cilt / Sayfa No	: 11 / 1090		
Kat: Durum	: Arsa		

TAŞINMAZ ŞERH / BEYAN / İRTİFAK

S/B/İ	Açıklama	Malik / Lehdar	Tarih - Yevmiye
Beyan	1710 S2OS SAYILI YASALAR UYARINCA KORUNMASI GEREKLİ ESKİ ESERLER 20/07/1982 YEV 1301		20.07.1982 - 1301

MÜLKİYET BİLGİLERİ

Sistem No	Malik	Birliğin No	Hisse Pay/Payda	Edinme Sebebi - Tarih - Yev	Terkin Sebebi - Tarih - Yev.
23043051	TETİH AHMET YAKUT		TAM	Tapulama - 14.02.1956 - 0	- -

Raporlayan: 6465-Pınar GÜNGÖR
Kaydına Uygundur.
16.01.2009

Müdür GÖZÜN
Tapu Sicil Müdürü

T

SAHİFE No.	PAFTA No. :	YÜZ ÖLÇÜMÜ				GAYRİMENK
3509	ADA No. :	Hektar	M²	Dm²	Değişiklik	
	PARSEL No. : 3522	—	140	00		mescit
Eski Sahife No. :	Semti :					
Yeni Sahife No. :	Mahallesi :					
Mabaat Sahife No. :	Köyü : Harput					
Bağımsız Bölümün	Mevkii : sarayHatun mahallesi					Umum No. / Husus No. / Nev'i
Sahife No. :	Sokağı :					

ŞERHLER	MÜLKİYET					İRTİFAK HAKLAR MÜKELL
Kanunu Medeni Madde 919-920-921	Malikin Adı, Soyadı ve Baba adı	Mal Sahipleri Sicil No.	Edinme Sebebi Satış Bedeli	Kayıt tarihi	Yevmiye No. su	Harf / H: Hak M: Mül
	~~Elazığ Belediyesi~~		~~Devletleştirme~~	6.9.2005 ~~29.9.1972~~	5766 ~~4178~~	
	Vakıflar Genel müdürlüğü		kabir yeri	6.9.2005	5766	

KUTUĞU

BEYANLAR

Korunması Gerekli Kültür Varlığıdır. 28.7.2006 T. ve 6965

GAYRİMENKUL REHİN HAKLARI

Harf	Rehinin mahiyeti	Tesis tarihinde alacaklıların adı, soyadı ve baba adı	Alacak miktarı Lira	Alacak miktarı K.	Faiz %	Derece	Müddet	Kayıt tarihi	Yevmiye No. su	DÜŞÜNCEL (Rehin hakları içi

15-MAR-2010 01:30 From:VAKIF IPTIBAT BUROSU 04243130125 To:04243130125 P.1

TAŞINMAZ BİLGİLERİ

Zemin Tipi	: Ana Taşınmaz	Ada/Parsel	: -/3522
Zemin No	: 12290617	Yüzölçüm	: 140.00 m2
İl / İlçe	: ELAZIĞ/MERKEZ	Ana Taş. Nitelik	: MESCIT (Araçlaban Türbesine Mevkii)
Kurum Adı	: Elazığ 2.Bölge TSM		
Mahalle / Köy Adı	: HARPUT Mah.		
Mevkii	: SARAY HATUN		
Cilt / Sayfa No	: 36 / 3509		
Kayıt Durum	: Aktif		

TAŞINMAZ ŞERH / BEYAN / İRTİFAK

S/B/İ	Açıklama	Malik / Lehdar	Tarih - Yevmiye
Beyan	KORUNMASI GEREKLİ MÜLKÜR VARLIĞIDIR 23/07/2006 T YEV 6965		23.07.2006 - 6965

MÜLKİYET BİLGİLERİ

Sistem No	Malik	Edinme Sebebi	Hisse Pay/Payda	Edinme Sebebi - Tarih - Yev.	Terkin Sebebi - Tarih - Yev.
28072400	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		TAM	Bağış - 06.09.2009 - 5766	- -

TAŞINMAZ BİLGİLERİ

Zemin Tipi	: Ana Taşınmaz	Ada/Parsel	: -/572
Zemin No	: 12292691	Yüzölçüm	: 4.00 m2
İl / İlçe	: ELAZIĞ/MERKEZ	Ana Taş. Nitelik	: ALACA MESCIT CAMİ
Kurum Adı	: Elazığ 2 Bölge TSM		
Mahalle / Köy Adı	: HARPUT Mah.		
Mevkii	: AĞA MAHALLESİ		
Cilt / Sayfa No	: 8 / 555		
Kayıt Durum	: Aktif		

MÜLKİYET BİLGİLERİ

Sistem No	Malik	Edinme Sebebi	Hisse Pay/Payda	Edinme Sebebi - Tarih - Yev.	Terkin Sebebi - Tarih - Yev.
28077523	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		TAM	Mülkiyet ve Hisse Oranlarının Düzeltilmesi - 19.11.1959 - 3277	- -

16-MAR-2010 01:30 From:VAKIF IRTIBAT BUROSU 04242416645 To:04242338125 P.2

TAŞINMAZ BİLGİLERİ

Zemin Tipi	: Ana Taşınmaz	Ada/Parsel	: 129/1
Zemin No	: 12294646	Yüzölçüm	: 1,941.00 m2
İl / İlçe	: ELAZIĞ/MERKEZ	Ana Taş. Nitelik	: AĞA MUSA MESCİDİ VE TÜRBESİ İLE ESADİYE CAMİİ
Kurum Adı	: Elazığ 2 Bölge TSM		
Mahalle / Köy Adı	: HARPUT Mah.		
Mevkii	:		
Cilt / Sayfa No	: 44 / 4326		
Kayıt Durum	: Aktif		

TAŞINMAZ ŞERH / BEYAN / İRTİFAK

Şıklı	Açıklama	Malik / Lehdar	Tarih - Yevmiye
Beyan	KORUNMASI GEREKLİ KÜLTÜR VARLIĞI ŞERHİ 28/07/2006 T. YEV 6960		28.07.2006 - 6960

MÜLKİYET BİLGİLERİ

Sistem No	Malik	Ebirgili No	Hisse Pay/Payda	Edinme Sebebi - Tarih - Yev.	Terkin Sebebi - Tarih - Yev.
28092107	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		TAM	Bağış - 24.05.2006 - 4835	- -

TAŞINMAZ BİLGİLERİ

Zemin Tipi	: Ana Taşınmaz	Ada/Parsel	: 102/1
Zemin No	: 33900393	Yüzölçüm	: 1,922.00 m2
İl / İlçe	: ELAZIĞ/MERKEZ	Ana Taş. Nitelik	: SARAHATUN CAMİİ VE HAMAMI
Kurum Adı	: Elazığ 2 Bölge TSM		
Mahalle / Köy Adı	: HARPUT ŞUUYLANDIRMA Mah.		
Mevkii	: SARAHATUN MAHALLESİ		
Cilt / Sayfa No	: 8 / 755		
Kayıt Durum	: Aktif		

TAŞINMAZ ŞERH / BEYAN / İRTİFAK

Şıklı	Açıklama	Malik / Lehdar	Tarih - Yevmiye
Beyan	1710-5805 SAYILI VASALAR UYARINCA KORUNMASI GEREKLİ ESKİ ESERLER 20/07/1982 T YEV 1301		20.07.1982 - 1301
Beyan	KORUNMASI GEREKLİ KÜLTÜR VARLIĞIDIR 28/07/2006 T YEV 6962		28.07.2006 - 6962
Beyan	1. ve 2. derecede korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır		23.05.2008 - 6175
Beyan	1. ve 2. derecede korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır		23.05.2008 - 6175

Ahi Musa

TA

SAHİFE No. 287

PAFTA No. : .....

ADA No. : 36

PARSEL No. : 5

YÜZ ÖLÇÜMÜ

Hektar	M²	Dm²	Değişiklik
	2037	00	

GAYRİMENKULÜN NİTELİĞİ

Arsa

Eski Sahife No. : 911.411.409 909.

Yeni Sahife No. : Sy:672, 673, 674, 676, 677, 687, 688

Mahsat Sahife No. : 690

Bağımsız Bölümün Sahife No. : .....

Semti : .....

Mahallesi : .....

Köyü : Harput

Mevkii : Eskiyemah

Sokağı : .....

Umum No.	Husus No.	Nev'i : .....

ŞERHLER

Kanunu Medeni Madde 919 - 920 - 921

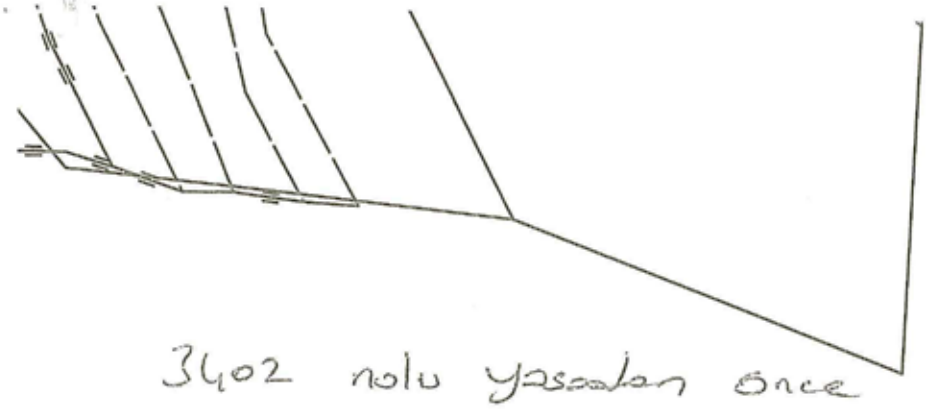
İRTİFAK HAKLARI VE GAYRİ MÜKELLEFİYETLER

H : Hak M : Mükellefiyet

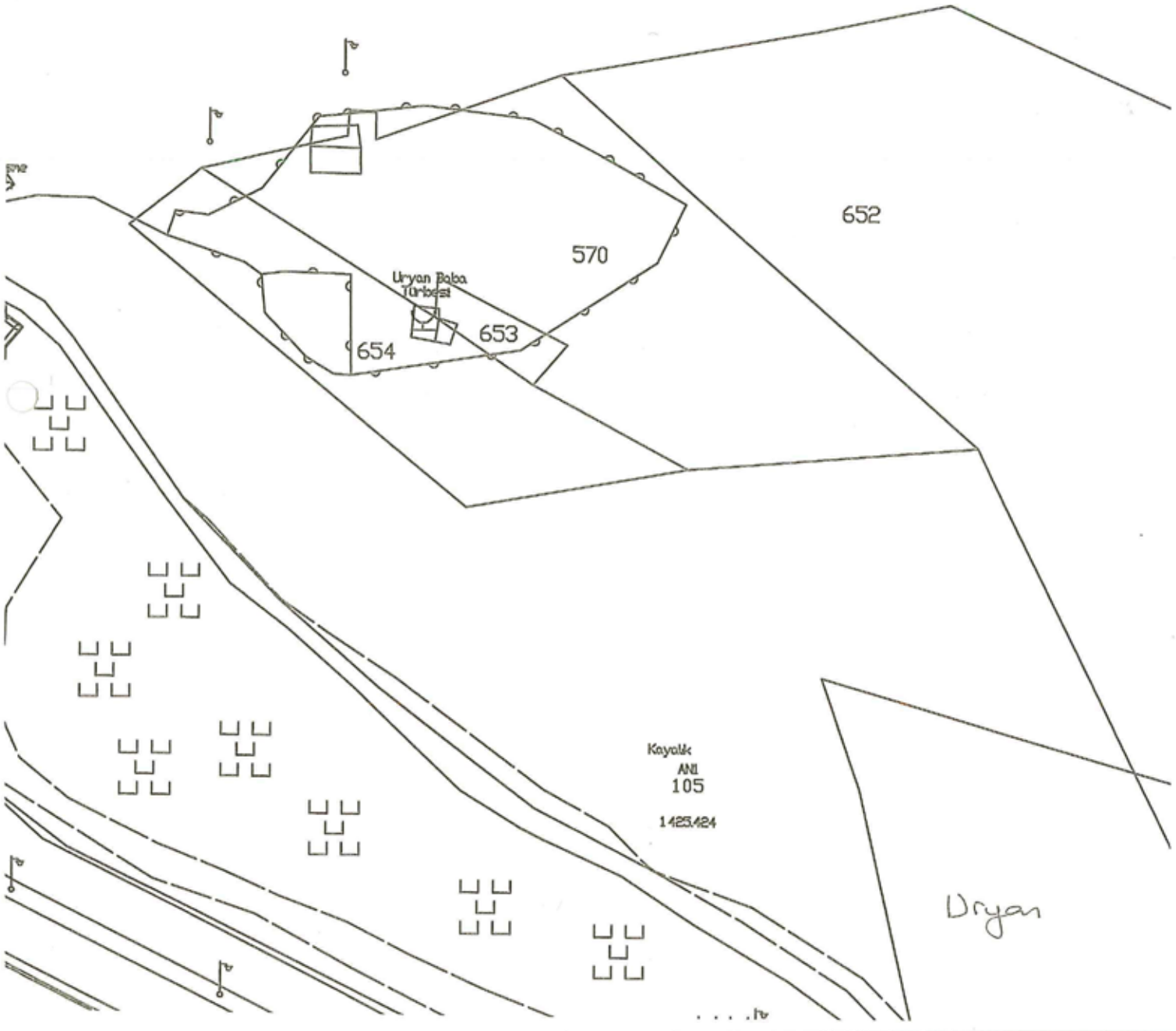
MÜLKİYET

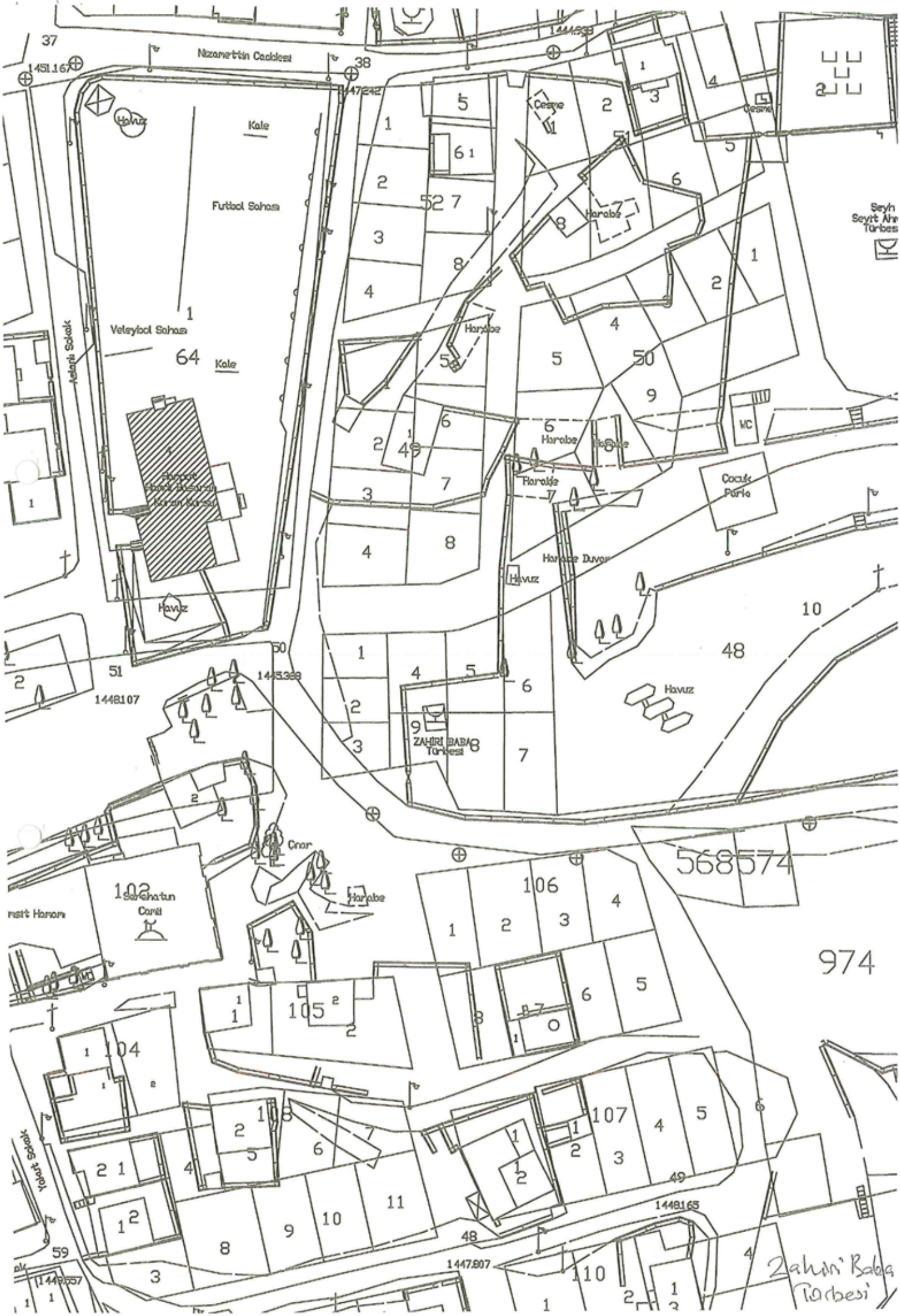
Malikin Adı, Soyadı ve Baba adı	Mal Sahipleri Sicil No.	Edinme Sebebi Satış Bedeli	Kayıt tarihi	Yevmiye No. su	Harf	H : Hak M : Mükellefiyet
Harput Belediyesi 1948/2033		Suyulandırma	20.1.970	181		
Asım Ebil: Ali Oğlu 85/2033		Suyulandırma	20.1.970	182		

KADASTRO MÜDÜRLÜĞÜ BELGELERİ

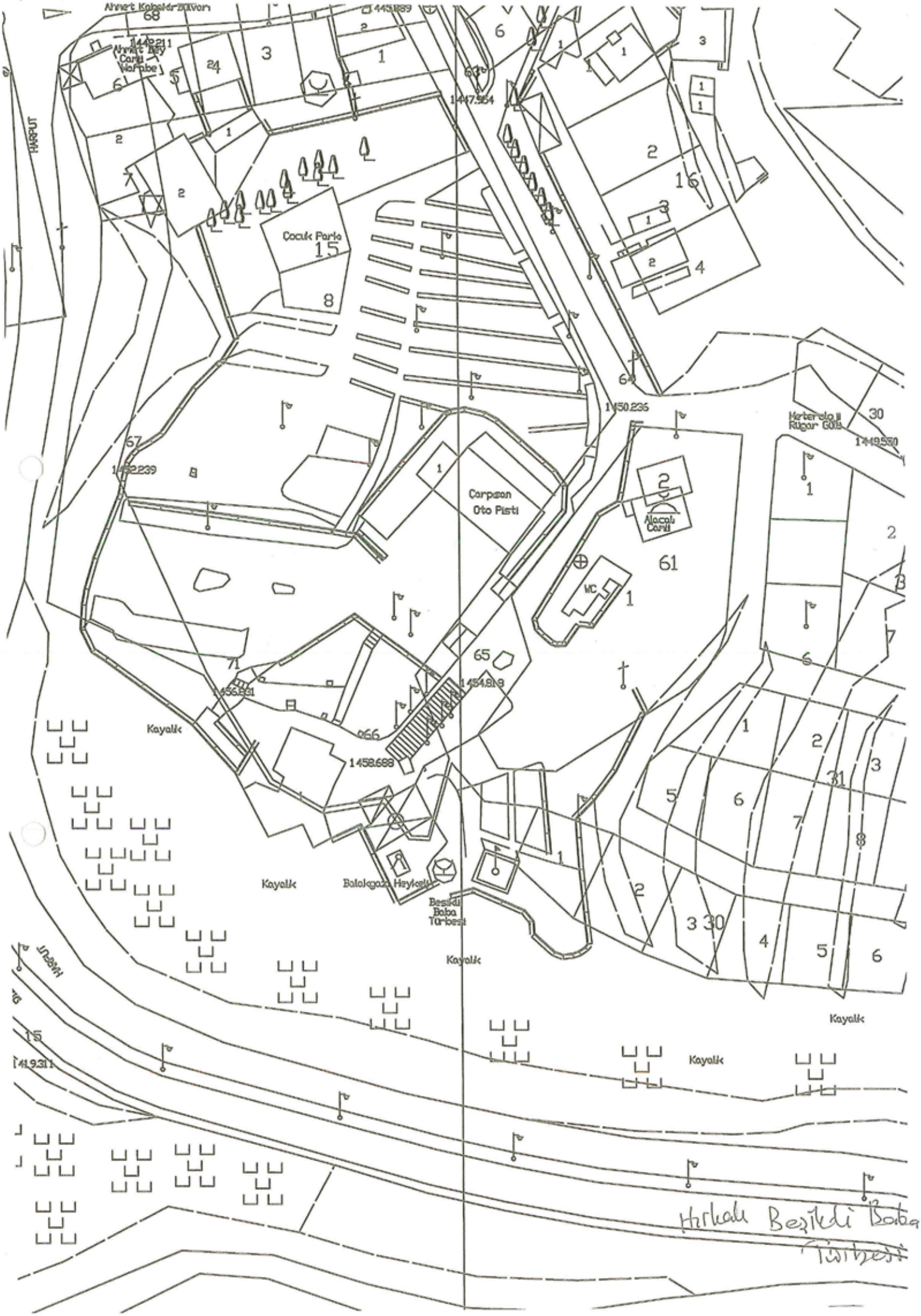

3402 nolu yasadan önce

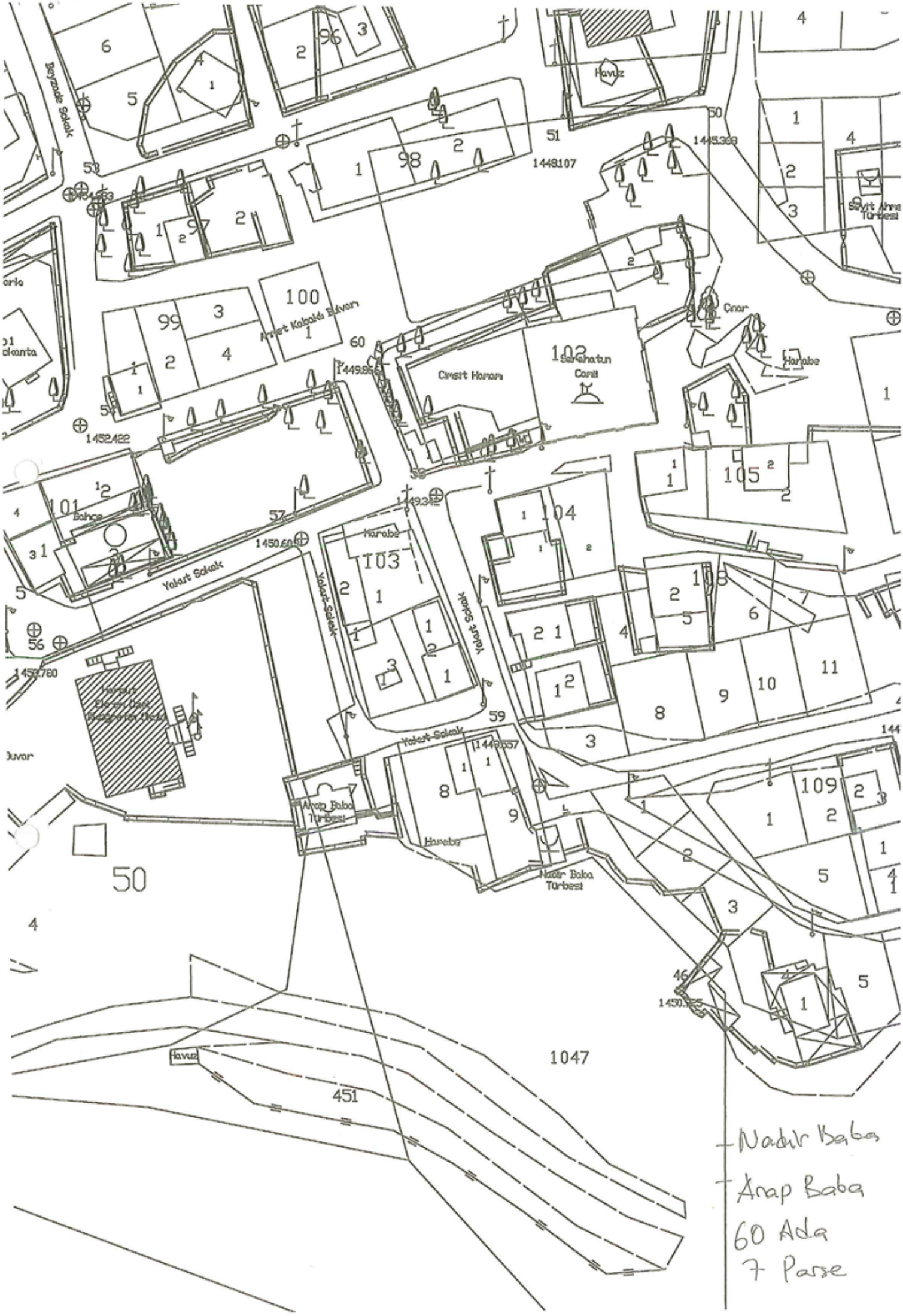

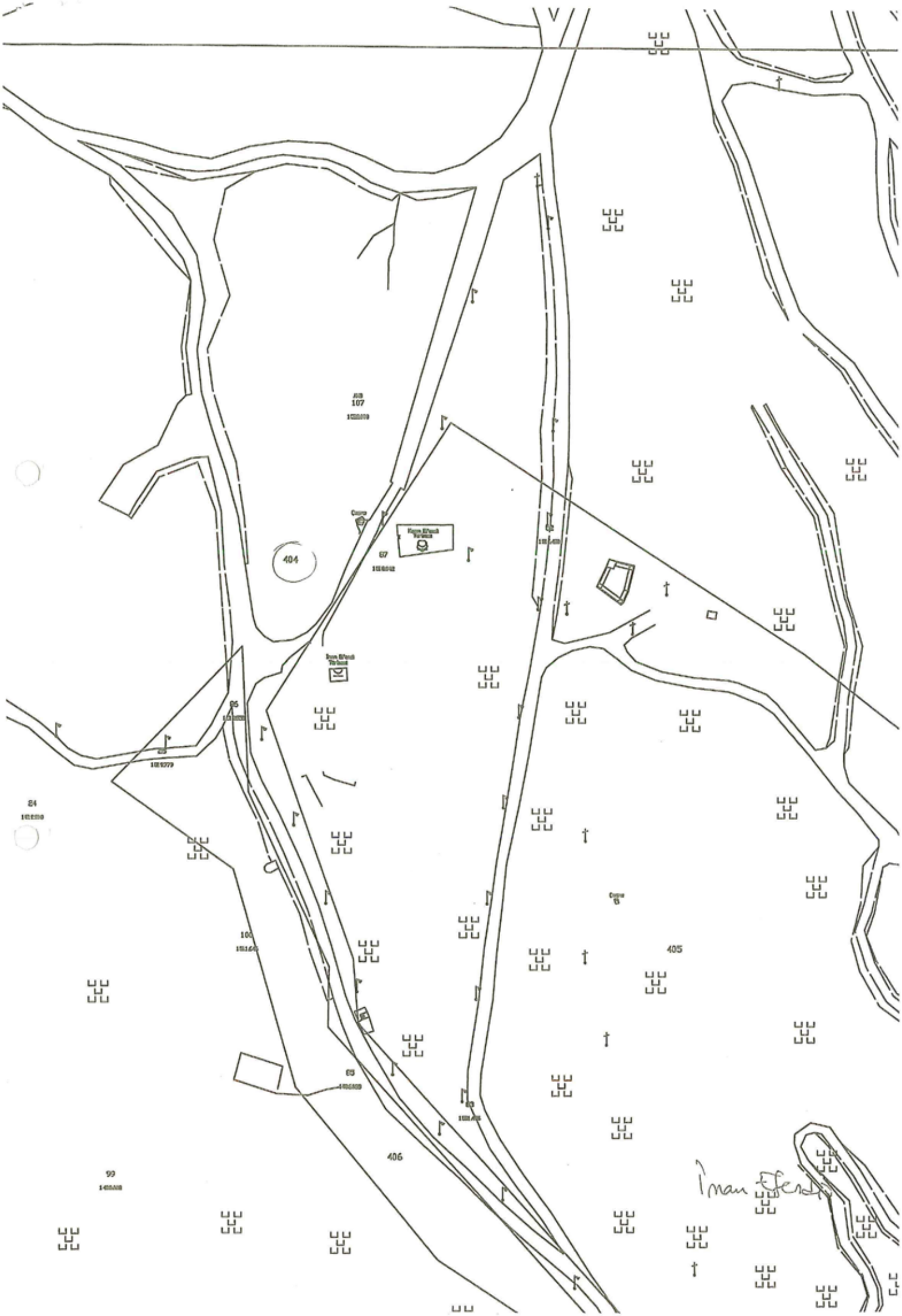

Nizamettin Caddesi
Havuz
Kale
Futbol Sahası
Voleybol Sahası
Kale
Atatürk Sokak
Çeşme
Harabe
Seyh Seyit Ahr Türbesi
WC
Çocuk Parkı
Harabe Duvarı
Havuz
ZAHİRİ BABA Türbesi
Çınar
Harabe
Şerefhatun Camii
Yokuş Sokak
1451167
1447242
1448107
1445388
1448165
1447807
1448557
568574
974
Zahiri Baba Türbesi

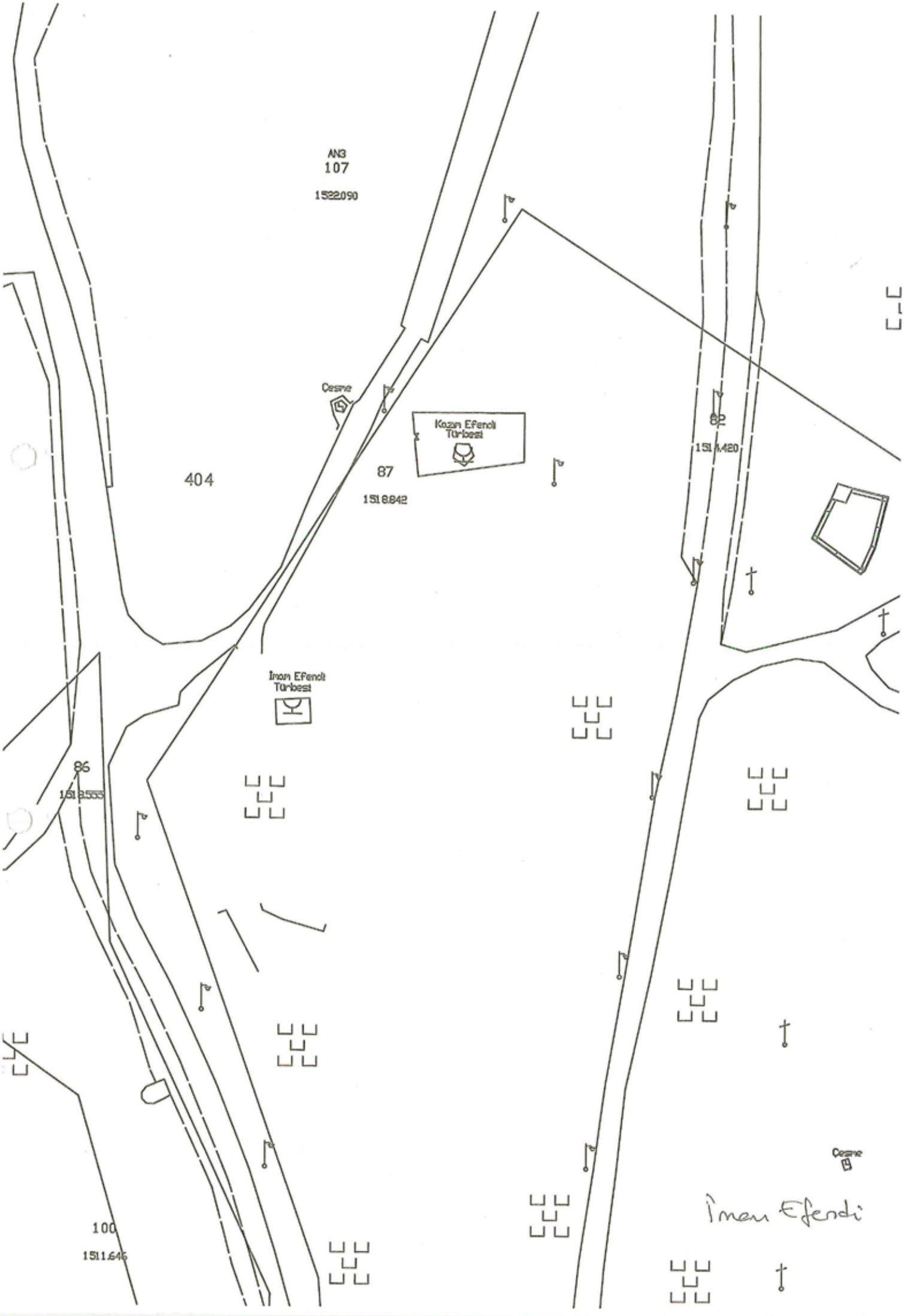

Ahi Musa
927
494
493
1054
492
738
491
415
Harabe
416
928
717
Harabe
Esaliye
Cami
CAMİ
90
91
92
MESCİD
Ahi Musa
Mescidi ve
Türbesi
Nizamettin Caddesi
Nizamettin Caddesi
Beyzade Sokak
Beyzade Sokak
Harabe
Harabe
Harabe
Harabe
Sarnıç
Havuz
Kale
Kale
Futbol Sahası
Voleybol Sahası
Adanalı Sokak
Hayat
Ahmet Hamdi Akseki
Kuran Kursu
1451.167
1457.043
1451.147
1460.405
1458.590

Ahmet Kahveler Bahçesi
Ahmet Efe Camii
Mihrabe
Çocuk Parkı
15
Çarpışan Oto Pisti
Alacalı Camii
WC
Kayalık
Balıkçıya Heykeli
Beşikdüzü Baba Türbesi
Kayalık
Kayalık
Kayalık
Kayalık
Harşut
Harşut
Kerteriz II
Rüzgar Gülü
1450.236
1449.530
1447.554
1454.818
1458.688
1456.831
1452.239
1419.311
Harşut Beşikdüzü Baba Türbesi

929
727
726
705
62
1444.885
Nizamettin Caddesi
Su Deposu
Mansur Baba Türbesi
1447230
1451167
1447242
1444.938
Kale
Futbol Sahası
Voleybol Sahası
Havuz
Harabe
Çeşme
WC
Çocuk Parkı
Mansur Baba
10

Nadir Baba
Arap Baba
60 Ada
7 Parse

404
405
406
107
84
99

AN3
107
1522090
Cesme
Kazan Efendi
Türbesi
87
1518842
404
86
1518555
İmam Efendi
Türbesi
100
1511646
88
1511420
Cesme
B
İmam Efendi